

FILOZOFSKI FAKULTET

**STUDIJSKI PROGRAM
„PROSTOR DANAŠNJE BOSNE I HERCEGOVINE U
VRIJEME RIMSKE UPRAVE“
PODRUČJE HISTORIJA
USMJERENJE: STARI VIJEK**

Tuzla, novembar 2012.

1. Ciljevi i društvena opravdanost organizovanja studija

Osnovni cilj ovog studija je da obrazuje i osposobi historičare za one oblasti savremenog društva gdje postoje realne potrebe za njihovim radom i doprinosom kako za daljnji razvitak Bosne i Hercegovine tako i za prosperitet međunarodne zajednice i savremenog svijeta u cjelini. Ovim studijem omogućit će se školovanje značajnog broja visokoobrazovanog kadra za potrebe: - nastave historije u Bosni i Hercegovini; - naučni razvoj na polju historiografije; i – na polju javne, kulturne i administrativne djelatnosti. Jedan dio budućih doktora historije će zasigurno naći radno mjesto i u privatnom sektoru, naročito u novinarstvu, izdavaštvu, turizmu, kao i na poslovima kulturnog menadžmenta. Istovremeno, snažnije će povezati historičare u Bosni i Hercegovini i svijetu, a samim tim, vjerovatno, će biti uspostavljene čvrše i jače veze s brojnim drugim sličnim profiima.

Također, cilj je da se kroz naučno-istraživački rad i izradu doktorske disertacije, uz veliku raznovrsnost ponuđenih tema, studenti osposobe za kritičku analizu i rješavanje složenih problema, kao i za koncipiranje i rukovođenje originalnim naučnim istraživanjima. Interdisciplinarnost ovog studija daje mogućnost specijalizacije studenata iz različitih područja društvenih nauka ovisno o izboru teme doktorske disertacije.

Sljedeći cilj je da se proširi lepeza istraživačkih područja u okviru historije, odnosno njene uže naučne oblasti: stari vijek, a samim tim i poveća broj kompetentnih stručnjaka za ovo razdoblje bosanskohercegovačke prošlosti, te afirmiše Odsjek za historiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Tuzli.

Predloženi doktorski studij ima za cilj da polaznicima/studentima omogući sticanje novih znanja i novih akademskih zvanja koja bi bila prihvatljiva kako u zemlji tako i izvan granica Bosne i Hercegovine, dakle u zemljama Evropske unije,

Krajnji cilj je da doktori nauka iz područja historije budu osposobljeni za uključivanje i preuzimanje značajnije uloge kako u naučno-istraživačkim institucijama, tako i u društvenim organizacijama koje se bave održivim razvojem društva i na taj način doprinesu razvoju nauke i društva u cjelini.

Studenti koji budu uspješno završili doktorski studij dobit će u potpunosti odgovarajuće kompetencije i vještine što se bliže utvrđuje studijskim programom.

Od osnivanja Filozofskog fakulteta Univerziteta u Tuzli i upisa prve generacije studenata 1993/94. godine, studij historije se kontinuirano razvijao sve do danas. Ovaj studij je tradicionalno povezan s najnovijim naučnim saznanjima i dostignućima. U proteklom periodu na tome se intenzivno radilo i još uvijek radi, a s ciljem da se stvori vlastita kadrovska baza za sve nivoe obrazovanja. Interesi za obrazovanje na Odsjeku za historiju Univerziteta u Tuzli proističu iz činjenice koja nam govori da se u prethodnom periodu, dok se historija mogla studirati samo na Filozofskom fakultetu u Sarajevu, nikad nisu mogle podmiriti realne potrebe za ovom vrstom stručnog i naučnog kadra. Mišljenja smo da će u narednom periodu, s podizanjem raznovrsnih segmenata standarda bosanskohercegovačkog društva, potrebe za ovakvom vrstom kadrova biti sigurno izraženije.

Nakon deceniju i po uspješnog rada Odsjeka za historiju stvorena je dovoljno kritična masa diplomiranih historičara i magistara historije, koje je potrebno i dalje obrazovati, a za potrebe rada u obrazovanju, za arhivsku i muzejsku djelatnost, za historijske institute, zavode za zaštitu spomenika i čuvanje historijskog nasljeđa, kao i za mnoga druga područja, gdje postoje realne potrebe za ovom vrstom stručnjaka.

Organiziranje i pokretanje doktorskog studija na Odsjeku za historiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Tuzli je rezultat opštih reformi visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini i usklađivanja sa principima Bolonjske deklaracije. Osmišljen je u skladu sa zahtjevima za usavršavanjem u okviru III ciklusa obrazovanja na Univerzitetu u Tuzli.

Imajući u vidu novu organizaciju obrazovanja, odnosno studiranja na Odsjeku za historiju na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Tuzli, prema kojem su na II ciklusu studija predviđena usmjerenja po pojedinim naučnim područjima i u skladu s tim različitim studijskim programima, takav koncept se primjenjuje i na organizaciju i strukturu III ciklusa obrazovanja. Polazeći od činjenice da je na II ciklusu predviđeno usmjerjenje koje u sadržajnom smislu pokriva svjetsku, evropsku i bosanskohercegovačku historiju, Odsjek za historiju smatra prijeko potrebnim organiziranje III ciklusa-doktorskog studija kao zasebnog studijskog programa.

Primjena bolonjskog koncepta studija na Odsjeku za historiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Tuzli ukazuje na potrebu organiziranja III ciklusa-doktorskog studija koji će omogućiti dalje, prije svega, naučno usavršavanje magistara historije bilo da je riječ o onima koji su pomenuto zvanje stekli kroz poslijediplomski studij ili pak onima koji su do zvanja magistra historije došli pohađajući drugi ciklus obrazovanja.

2. Naziv studijskog programa

Doktorski studij iz područja historije; usmjerjenje stari vijek na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Tuzli pod nazivom: **Prostor današnje Bosne i Hercegovine u vrijeme rimske uprave**

3. Način organizovanja studija

Doktorski studij iz Historije starog vijeka na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Tuzli koncipiran je u skladu sa Smjernicama za izradu studijskih programa III ciklusa studija koje je donio Senat Univerziteta u Tuzli na sjednici 19.10.2011. godine, kojima je osigurano da studijski programi trećeg ciklusa slijede načela bolonjskog procesa ta da na tom osnovu osiguraju, kako interdisciplinarnu tako i međuniverzitetsku pokretljivost studenata. Dosljednom primjenom ECTS sistema zagarantirana je precizna kvantifikacija svih formi studentskog angažiranja u realizaciji plana i programa. To omogućava polaznicima studija da: 1) jedan dio obaveza mogu realizirati na drugim fakultetima, odnosno univerzitetima, 2) da se polaznicima doktorskih studija s drugih fakulteta i univerziteta dokumentira i kvantificira svaki oblik njihovog angažiranja na ovom doktorskom studiju i 3) da se objektivno valoriziraju i priznaju prethodni oblici dodiplomskog i poslijediplomskog, odnosno prvog i drugog ciklusa obrazovanja, kako u zemlji tako i u inostranstvu.

Usklađenost koncepta doktorskog studija s temeljnim načelima bolonjskog procesa te već ostvarena dobra saradnja sa sličnim studijskim odsjecima u zemlji i inostranstvu, pogodna su platforma za uspostavljanje partnerskih odnosa sa univerzitetima/sveučilištima u regiji i šire.

U početnoj fazi pokrenut će se inicijativa da se institucionalizira saradnja s univerzitetima/sveučilištima na kojima gostuju naši nastavnici. Nastavnici s ovih univerziteta/sveučilišta učestvovat će u izvođenju nastave, odnosno biti mentorii na ovom studiju. U toj fazi je moguće dogоворити i uzajamno priznavanje ECTS koje studenti steknu u istraživačkim projektima, na naučnim skupovima, gostujućim predavanjima, seminarima i sl.) kao i suradnju u izdavanju časopisa i drugih naučnih publikacija te pri prijavljivanju zajedničkih istraživačkih projekata.

U drugoj fazi, na temelju stečenog uzajamnog povjerenja i razumijevanja inicirat će se pokretanje zajedničkih doktorskih studija s naizmjeničnim izvođenjem nastave i realiziranjem drugih sadržaja i oblika rada u sjedištima univerziteta/sveučilišta.

Studij je usporediv s većinom već pokrenutih doktorskih studija, ili pak studija koji su u fazi pripreme za pokretanje u zemljama Europske unije, kako sa stajališta koncepta (strukture, pravila, pristupa i sl.) tako i sa stajališta preferiranih teorija i aktueliziranih problemskih područja. Kao usporedivi elementi ističu se:

1. ujednačen broj semestara,
2. ujednačen broj ECTS,
3. ujednačeni uvjeti za pristup studiju,
4. ujednačen broj ispitnih obaveza po semestru,
5. ujednačena struktura vanispitnih sadržaja studentskih obaveza,
6. ujednačen individualizirani mentorski pristup studentima,
7. ujednačena sadržajna fokusiranost na savremene koncepte istraživanja i proučavanja u okviru historije starog vijeka.

Sva pitanja koja se odnose na organizaciju i tok studiranja rješava Vijeće doktorskog studija Filozofskog fakulteta u Tuzli.

Vijeće doktorskog studija Filozofskog fakulteta u Tuzli imenuje Naučno-nastavno vijeće Filozofskog fakulteta.

Vijeće ima 7 (sedam) članova koji se imenuju iz reda nastavnika na doktorskim studijima na Filozofskom fakultetu u Tuzli na period od 4 (četiri) godine. Vijeće doktorskog studija predlaže odluke vezane za organizaciju i tok studiranja na doktorskom studiju koje donosi NNV.

Predsjedavajući Vijeća voditelj je doktorskog studija./

4. Pregled (liste nastavnika) i akademske reference nastavnika u realizaciji studijskih programa

Nastavnik	Reference nastavnika
Prof. dr. Bego Omerčević, van. prof. Univerzitet u Tuzli Filozofski fakultet Odsjek: Historija Naučna oblast: stari vijek	Omerčević B., (2005: "Promjene na prostoru današnje Bosne i Hercegovine u vrijeme barbarских provala i vladavine Ostrogota (etničke, društveno-ekonomske i kulturne)", Saznanja, Časopis za historiju Društva historičara Tuzla i Odsjeka za historiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Tuzli, str. 175-186. Omerčević B., (2005: "Procvat rudarstva na tlu današnje Bosne i Hercegovine u vrijeme kasne antike", Zbornik radova Filozofskog fakulteta Univerziteta u Tuzli, br. 6, str. 39-56. Omerčević B., (2004): "Etnička slika bosanskohercegovačkih prostora u vrijeme antike", Zbornik radova Filozofskog fakulteta Univerziteta u Tuzli, br. 5, str. 57-71. Omerčević B., (2002), "Privređivanje na tlu današnje Bosne i Hercegovine u kasnoantičkom dobu", Članci i građa za kulturnu historiju istočne Bosne, knj. 17, Muzej istočne Bosne u Tuzli, str. 55-62. Omerčević B., (2002): "Političko organiziranje Ilira na prostorima današnje Bosne i Hercegovine", Članci i građa za kulturnu historiju istočne Bosne, knj. 17, Muzej istočne Bosne u Tuzli, str. 45-54. Omerčević B., (2002): "Kontinuitet izgradnje naselja i njihov razmještaj na tlu današnje Bosne i Hercegovine", Zbornik radova Filozofskog fakulteta Univerziteta u Tuzli, br. 4, str. 67-76. Omerčević B., (2001): "Arheološki lokaliteti na području općine

	<p><i>Banovići</i>", Zbornik radova Filozofskog fakulteta Univerziteta u Tuzli, br. 3, str. 101-106.</p> <p>Omerčević B., i ostali (2004): "Razvoj školstva na području sjeveroistočne Bosne u novim historijskim okolnostima (1945-1995)", U: Učiteljska škola u Tuzli, Tuzla, str. 13-22. (monografija).</p> <p>Omerčević B., (2001): "Šehidi i poginuli borci općine Čelić (1992-1995)", Čelić, str. 216. (monografija).</p> <p>Omerčević B., i ostali (1997): "Osvrt na historijske okolnosti u toku stogodišnjeg rada Osnovne škole Kreka (1897-1997)", U: Sto godina osnovne škole Kreka, Tuzla, str. 13-49. (monografija).</p> <p>Omerčević B., (1995): Arheologija, Filozofski fakultet Univerziteta u Tuzli, Tuzla, str. 180. (univerzitetски udžbenik).</p> <p>Omerčević B., i ostali (1988), "Borbeni put Osamnaeste hrvatske brigade", U: Osamnaesta hrvatska istočnobosanska narodnooslobodilačka udarna brigada, Univerzal Tuzla, str. 61-231. (monografija).</p> <p>Omerčević B., i ostali (1988): "Osamnaesta hrvatska brigada", U: Tuzla u radničkom pokretu i revoluciji, knj. III, Tuzla, str. 168-184. (knjiga).</p> <p>Monografija: Učiteljska škola u Tuzli, (istraživač i autor rada): "Razvoj školstva na području sjeveroistočne Bosne u novim historijskim okolnostima (1945-1995)" Tuzla 2004.</p> <p>Monografija: "Šehidi i poginuli borci općine Čelić (1992-1995)", (voditelj i autor monografije), Čelić, 2001.</p> <p>Monografija: Osamnaesta hrvatska istočnobosanska narodnooslobodilačka udarna brigada, (voditelj projekta i autor rada): "Borbeni put Osamnaeste hrvatske brigade", Tuzla 1988.</p> <p>Omerčević B., (2006): "Refleksije krize i propasti Rimskog carstva na prostorima današnje Bosne i Hercegovine", Zbornik radova Filozofskog fakulteta Univerziteta u Tuzli, br. 7, Tuzla, str. 115-124. (ISSN 1512-6021)</p> <p>Omerčević B., (2007): "Etničke prilike u istočnoj Bosni u vrijeme kasne antike", Zbornik radova Filozofskog fakulteta Univerziteta u Tuzli, br. 8, sveska 1, Tuzla, str. 9-20. (ISSN 1512-6021)</p> <p>Omerčević B., (2007): "Rimska cesta Salona-Servitium", Zbornik radova Filozofskog fakulteta Univerziteta u Tuzli, br. 8, sveska 2, Tuzla, str. 17-32. (ISSN 1512-6021)</p> <p>Omerčević B., (2008): "Osvrt na historijske izvore i arheološko-historiografska istraživanja kasne antike u Bosni i Hercegovini", Zbornik radova Filozofskog fakulteta Univerziteta u Tuzli, br. 9, Tuzla, str. 35-45. (ISSN 1512-6021)</p> <p>Omerčević B., Šaković, E., (2008): "Prahistorijske gradine na području Tuzlanskog kantona", Zbornik radova Filozofskog fakulteta Univerziteta u Tuzli, br. 9, Tuzla, str. 15-24. (ISSN 1512-6021)</p> <p>Omerčević B., (2008): "Periodizacija kasnoantičkog doba na tlu Bosne i Hercegovine", Saznanja, Časopis Odsjeka za historiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Tuzli, br. 2, Tuzla, str. 9-27. (ISSN 184011-20)</p> <p>Omerčević B., (2009): "Posljedice Batonovog ustanka: odrazi na tlu sjeveroistočne Bosne", Gračanički glasnik, Časopis za kulturnu historiju, br. 28, Gračanica, str. 50-58. (ISSN 1512-5556)</p> <p>Omerčević B., (2009): "Etnostruktura srednje Bosne početkom kasne antike", Saznanja, Časopis Odsjeka za historiju Filozofskog fakulteta</p>
--	--

	<p>Univerziteta u Tuzli, br. 3, Tuzla, str. 205-216. (ISSN 1840-1120)</p> <p>Omerčević B., (2009): "Rimska poljoprivredna naselja na tlu današnje Bosne i Hercegovine", Povijesni zbornik, godišnjak za kulturu i povijesno nasljeđe Filozofskog fakulteta Sveučilišta J.J. Štrossmayer u Osijeku, br. 4, Osijek, str. 267-291. (ISSN 1846-3819)</p> <p>Omerčević B., "Bosna i Hercegovina u vrijeme kasne antike", Off set Tuzla, 2010, str. 314, (univerzitetski udžbenik); CIP-Katalogizacija u publikaciji Nacionalna i univerzitetska biblioteka Bosne i Hercegovine, Sarajevo. UDK 903/904(497,6)"01/06"; ISBN 978-9958-31-014-0</p> <p>Omerčević, B., i ostali: "Osvrt na historijske okolnosti razvoja rudnika "Kreka", U: "Kreka": stotinu dvadeset godina 1885-2005, (monografija) Bosnia Ars, Tuzla 2006, str. 13-23; UDK 622.332(497,6) 908(497,6 Tuzla), ISBN 9958-746-31-X</p> <p>Omerčević, B., i ostali: "Zaštita kulturno-historijskog nasljeđa i projektovanja" u organizaciji provincije Ravenna-Italija i Općine Tuzla, marta 2006. (saradnik-istraživač na projektu).</p> <p>Omerčević, B., i ostali: "Kulturno-historijski spomenici na području Tuzlanskog kantona", - stanje istraženosti, obrađenosti, i zastupljenosti u naučnoj i stručnoj literaturi; (istraživač i voditelj projekta).</p>
<p>Prof. dr. Bruna Kuntić-Makvić, red. prof.</p> <p>Sveučilište u Zagrebu</p> <p>Filozofski fakultet</p> <p>Odsjek: Povijest</p> <p>Naučna oblast: stari vijek</p>	<p>Kuntić-Makvić B., Antička povijest u djelu De Regno Dalmatiae et Croatiae Ivana Lučića Trogiranina - Prikaz o najstarijim vlastima nad Jadranom u funkciji tumačenja povijesti kasnijih razdoblja, Zagreb 1988. (doktorska disertacija)</p> <p>Kuntić-Makvić B., Antička povijest Dalmacije u djelu "De Regno Dalmatiae et Croatiae" Ivana Lučića Trogiranina - Antički izvori, Zagreb 1985. (magistarski rad)</p> <p>Kuntić-Makvić B., Ivan Lučić, O Kraljevstvu Dalmacije i Hrvatske - Ioannes Lucius, De Regno Dalmatiae et Croatiae (s M. Kurelcem), [Biblioteka L&G VII], Zagreb 1986.</p> <p>Kuntić-Makvić B., Paladije Fusko, Opis obale Ilrika; Ivan Lučić, Bilješke uz 'Opis obale Ilirika' Paladija Fuska - Palladii Fusti De situ orae Illyrici; Ioannis Lucii notae ad Palladium Fuscum 'De situ orae Illyrici' [Biblioteka L&G XIX], (s M. Kurelcem), Zagreb 1990. (1991.)</p> <p>Kuntić-Makvić B., Carmina epigraphica Latina Pannoniae Inferioris, L&G 7/1976., 63-66.</p> <p>Kuntić-Makvić B.,- Žrtvenik iz Varvarije posvećen božici Izidi, ARR JAZU VIII-IX/1982., 151-157.</p> <p>Kuntić-Makvić B., Tradicija o našim krajevima u antičkom razdoblju kod dalmatinskih pisaca XVI i XVII stoljeća, Živa antika 1-2/1984. (34), 155-164.</p> <p>Kuntić-Makvić B., Kako je Ivan Lučić prikazao dolazak Slavena u djelu "De Regno Dalmatiae et Croatiae", HZ 1/1985 (XXXVIII.), 131-166.</p> <p>Kuntić-Makvić B.,-O razgraničenju između Alverije i Aserije (s M. Šegvić), ARR JAZU 11/1988, 49-61.</p> <p>Kuntić-Makvić B., Antički izvori u djelu "De Regno Dalmatiae et Croatiae" Ivana Lučića, Radovi zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru 33/1991. (Zadar 1992.), 15-72.</p> <p>Kuntić-Makvić B., Katančićev opis Siscije (s M. Šegvić), OA 16/1922., Zagreb 1993, 165-181.</p> <p>Kuntić-Makvić B., Podrijetlo Hrvata prema Matiji Petru Katančiću u njegovu opisu Podunavlja (Budim 1798), Etnogeneza Hrvata, ur. Neven</p>

	<p>BUDAK, Nakladni zavod MH - Zavod za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, zagreb 1995., 61-72.; Summary: The Origin of the Croats according to Matija Petar Katančić in his Description of the Danubian Region (Buda 1798) 202-205, Sl. 1.-4. na str. 270-271.</p> <p>Kuntić-Makvić B., Les lieux sacrés: La continuité entre la protohistoire, l'Antiquité payenne et chrétienne. Les exemples en Croatie. Sveti mesta na Balkanite, ur. Ilie KONEV, Međunarodnij universiteti seminar za balkanistični proučavanija i spejalizaciji Jugozapadnog sveučilišta "Neofit Rilski", Blagoevgrad 1996., 281-287.</p> <p>Kuntić-Makvić B., Illyricianus: l'histoire du mot et l'histoire de l'Illyrie, Westillyricum und Nordostitalien in der spätömischen Zeit [Situla 34], Ljubljana 1996., 185-192.</p> <p>Kuntić-Makvić B., O povijesti uporabe ilirskog nazivlja, Spomenica Ljube Bobana, Zavod za hrvatsku povijest, Zagreb 1996., 133-143.</p> <p>Kuntić-Makvić B., Grčka i rimska starina, Hrvatska i Europa, Kultura, znanost i umjetnost I., Srednji vijek (VII-XII. stoljeće): Rano doba hrvatske kulture, ur. Ivan SUPIČIĆ, HAZU - AGM, Zagreb 1997., 73-91.</p> <p>Kuntić-Makvić B., Populacija i kontinuitet pri smjeni civilizacija. Primjeri s izmaka antike, Etničnost i povijest, ur. Emil Heršak, Institut za migracije i narodnosti - Naklada Jesenski i Turk - Hrvatsko sociološko društvo, Zagreb 1999, 83-94.; Summary 183, ?????? 190.</p> <p>Kuntić-Makvić B., Ljepokosa Korkira, Arheološka istraživanja na području otoka Korčule i Lastova [Izdanja HAD 20], ur. Božidar Čečuk, Zagreb 2001., 169-181., Resumé Corcyre aux beaux cheveux 181.</p>
Prof. dr. Enver Imamović, emeritus Univerzitet u Sarajevu Filozofski fakultet Odsjek: Historija Naučna oblast: stari vijek	<p>Imamović E., Antički kuklini i votivni spomenici na području Bosne i Hercegovine, Sarajevo 1977.</p> <p>Imamović E., Nerezine na otoku Lošinju, Sarajevo 1977.</p> <p>Imamović E., Povjesno-arheološki vodić po Osoru, Sarajevo 1977.</p> <p>Imamović E., Problemi ubicanja Stridona, rodnog mesta sv. Jeronima, Godišnjak Društva istoričara Bosne i Hercegovine (GDIBiH), Sarajevo XXVIII-XXX/1977.</p> <p>Imamović E., Olimpijske igre u starom vijeku, Tuzla 1984.</p> <p>Imamović E., Otoci Lošinj i Cres od ranog srednjeg vijeka do konca XVIII stoljeća, Mali Lošinj 1987.</p> <p>Imamović E., Korijeni Bosne i bosanstva, Sarajevo 1995.</p> <p>Imamović E., Porijeklo i pripadnosti stanovništva Bosne i Hercegovine, Sarajevo 1998.</p> <p>Imamović E., Historija bosanske vojske, Sarajevo 1999.</p> <p>Imamović E., Afroditin grijeh, Zagreb 2009.</p> <p>Imamović E., Ajvaz dedin-san, Fojnica 2012.</p> <p>Imamović E., Srebrenica i okolica u rimsko doba, ČIG, Tuzla XVII/2002.</p> <p>Imamović E., Eksploatacija zlata i srebra u rimskoj provinciji Dalmaciji, Godišnjak Društva istoričara Bosne i Hercegovine, Sarajevo 1974.</p>
Prof. dr Ivan Balta, red. prof. Sveučilište u Osijeku	<p>Balta I., <u>Latinsko-bosanski i Bosansko-latinski rječnik</u>, Tuzla, 2005.</p> <p>Balta I., <u>K problematike definovania vulgárnej alebo l'udovej latinčiny</u>, Sambucus, číslo IV., Filozofická fakulta Univerzita v slovenske Trnave,</p>

Filozofski fakultet Odsjek: Povijest Naučna oblast: novi vijek	2009., str. 64-82. ISBN 978-80-8082-221-7 Balta I., <u>Primjeri regulativnih međuljudskih pravnih odnosa u Slavoniji i Srijemu u razvijenom srednjem vijeku</u> , Zbornik radova, Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, br. 1, volum. 20, Rijeka, 1999., str. 103-117. ISSN 1330-349X Balta I., <u>Príloha o otázky skratky niektoré latinské listy</u> , Sambucus Supplementum, (Decus Sapientiae), Filozofická fakulta Univerzita v Slovenske,, 2011., s. 120-130. ISBN 978-83-7490-446-9 Balta I., <u>Povelje o povlasticama slobodnim kraljevskim gradovima u Slavoniji i Hrvatskoj</u> , Pravni vjesnik, god. 15., br. 3., Pravni fakultet Osijek, 2000., str. 366-377. ISSN 0352-5317 Balta I., <u>Zvláštnosti stredovekej latinskej cirkevnej hudby</u> , Sambucus, číslo VIII., Filozofická fakulta Univerzita v Trnave, 2012., s 1-12. ISBN 978-80-8082-487-7 Balta I., <u>Diplomatická analýza dvoch latinských stredovekých (bosniánskych) listín</u> , Sambucus, číslo VII., Filozofická fakulta Univerzita v Slovenske, 2010., s. 83-97. BN 978-80-8082-487-7 Balta I., <u>Diplomatička analiza latinskih isprava bosanskog bana Stjepana II. Kotromanića</u> , Hercegovina -časopis za historijsko i kulturo nasljeđe, 13-14., (Arhiv Hercegovine i Muzej Hercegovine), Mostar, 2001., str. 7-22. BA ISSN 0351-4552 Balta I., <u>Diplomatička analiza latinskih isprava bosanskog bana Tvrtka</u> , Zbornik radova, Filozofskog fakulteta Tuzla, god. 2., br. 2., Tuzla, 2000., str. 83-93. ISSN 1512-6021 Balta I., <u>Srednjovjekovna Bosna kao poprište sukoba patarena i katoličke crkve u ispravama Diplomatičkog zbornika</u> , Zbornik radova, Filozofskog fakulteta Tuzla, god. 1., br. 1., Tuzla, 1999., str. 17-27. ISSN 1512-6021 Balta I., <u>Prihod Slovákov v Slavoniju (Chorvátsku) 19. i 20. storočje</u> , Studia Historia Tyrnavensis, nr. VII., Filozofická fakulta Univerzita v Slovenske 2008., s. 172-188. ISBN 978-80-8082-188-3 Balta I., <u>Novovjekovna diplomatička analiza (XIX. i XX. vijeka) prve latinske isprave o gradu Sokolu kod Gračanice</u> , <u>Gračanički glasnik</u> , časopis za historiju i kulturu, str. 28-38. UDK 930,85 Balta I., <u>Srebrenička isprava iz 1333. i Srebrenička banovina kao međaši Srebreničke povijesti</u> , Biljeg, br. 5. i 6., naučni skup «Srednjovjekovna Bosna i Srebrenička banovina», 9-10.X.2006., Srebrenik, 2008., str. 41-49 ISSN 1512-9209. Balta I., <u>Novovjekovna paleografsko-diplomatička analiza isprave iz Bilinog polja</u> , Zbornik radova, Pedagoškog fakulteta Zenica Univerziteta u Sarajevu, br. 1., Zenica, 2003., str. 13-23. ISSN 1512-9195 Balta I., <u>Diplomatička analiza latinskih isprava bosanskih i hrvatsko-slavonskih banova Šubića</u> , Zbornik radova, br. 4., Filozofski fakultet Tuzla, 2003., str. 13-21. ISSN 1512-6021 Балта И., <u>О питањима латинских кратица на дипломатичким повељама</u> , Истраживања, Филозофски факултет Универзитета Нови Сад, 2012., стр. 1-11. ISSN 030502112 Балта И., <u>Вулгарни латинитет у дијелу и средњовјековног македонског цивилизацијског круга</u> , Зборник радова, симпозиј 65 година Института за историју у Скопју, Филозофски факултет во Скопје, 11. и 12. новембар 2011., стр. 1-14.
--	---

	<p>Balta I., <u>Spomen o bosanskim krstjanima u nekim ispravama Diplomatičkog zbornika</u>, Zbornik radova, naučni skup "Mustafa Imamović - 45. godina naučnog i publicističkog rada", Gradačac, 23-25. oktobar 2009., Pravni fakultet Tuzla, 2009., str. 1-11.</p> <p>Balta I., <u>Pregled pomoćnih povijesnih znanosti</u>, udžbenik - priručnik za Pedagoški fakultet Osijek, Matica Hrvatska Osijek, Grafika, Osijek, 2000., str. 1-315. ISBN 953-6137-64-X</p> <p>Balta I., <u>Pregled povijesti srednje i jugoistočne Europe u srednjem vijeku</u>, priručnik-udžbenik za Pedagoški fakultet Osijek, Sveučilište J.J.Strossmayera Osijek, 1999., str.1-199. ISBN 953-6456-08-7</p> <p>Balta I., <u>Iz prošlosti Grada na vodi</u>, Monos, (Harfo-graf Tuzla), Gračanica, 2003., str. 1-196. ISBN9958-586-01-0, COBISS/BH-ID 11850758 CIP katalogizacija u publikaciji Nacionalna i univerzitetska biblioteka Bosne i Hercegovine, Sarajevo – 93085(450,342).</p>
Doc. dr. Salmedin Mesihović, docent Univerzitet u Sarajevu Filozofski fakultet Odsjek: Historija Naučna oblast: stari vijek	<p>Mesihović S., „BiH kroz prizmu historijskog razvijatka religijske misli“, Znakovi Vremena, Vol. 2, Broj 6, izd. Ibn Sina, Sarajevo, 1999, 193 – 200.</p> <p>Mesihović S., „Kontroverze u zamisli Apsoluta“ (prikaz knjige Karen Armstrong „Istorija Boga“, Narodna knjiga „Alfa“, Beograd 1995), Socijaldemokrat, god. II, br. 3, Sarajevo, 2000, 159 - 162.</p> <p>Mesihović S., „Zapad – Realnost i ideja“, Socijaldemokrat, god. II, br. 5, Sarajevo, 2000, 127 -137.</p> <p>Mesihović S., „Rimski vuk i kineski zmaj. Kinesko izaslanstvo Augustu?“, Centar za balkanološka ispitivanja, knjiga 34, Akademija nauka i umjetnosti , knjiga XXXVI, 2007, 157 – 167.</p> <p>Mesihović S., „Kritika suvremenih ideologija“, Simpozij „Čovjek i moderni svijet“, izd. Univerzitet u Sarajevu, 10. IV. 2008. god., Sarajevo,100 – 105.</p> <p>Mesihović S., „Maes, zvan i Titianos na putu u Hansku Kinu“, Bosna Franciskana, godina XVI, br. 28, Sarajevo, 2008, 191 – 196.</p> <p>Mesihović S., „Rimsko izaslanstvo Hanskoj Kini“, Bosna Franciskana, godina XVI, br. 28, Sarajevo, 2008, 197 – 200.</p> <p>Mesihović S., „Prapovijesne i protohistorijske gradine Sarajeva“, Znakovi Vremena, Broj 38, izd. Ibn Sina, Sarajevo, 2007,154 – 164.</p> <p>Mesihović S., „INSCRIPTIONES LATINARVM SARAEVONENSIS“ (sa kraćim pregledom naseobinske kulture u antičko doba) – doprinos historiji sarajevskog područja u antičko doba, Historijska traganja I, Institut za historiju, Sarajevo, 2008, 9 – 68.</p> <p>Mesihović S., „Ovidije i Ilirik“, Centar za balkanološka ispitivanja, knjiga 35, Akademija nauka i umjetnosti , knjiga XXXVII, 2008, 89 – 100.</p> <p>Mesihović S., „Prapovijesne i protohistorijske gradine Sarajeva“. Značenje, istraženost i potencijali budućih istraživanja. Prilozi za proučavanje historije Sarajeva, br. 5, Sarajevo 2008, 3 – 9.</p> <p>Mesihović S., „Baton Breučki – predaja i kazna“. Prilozi antičkoj historiji sjeveroistočne Bosne. Gračanički Glasnik, god. XIII, br. 28., Gračanica 2009, 24 – 49.</p> <p>Mesihović S., „Hajdučija na tlu rimskih ilirskih provincija“, Prilozi 38, Institut za istoriju u Sarajevu, 2009. god. 31 – 39.</p> <p>Mesihović S., „Blagaj u arheološkim istraživanjima“, Zbornik radova Kulturno-historijsko i prirodno nasljeđe vrela Bune i Blagajske tekije“,</p>

	<p>Naučni skup u Mostaru od 10. V. 2007. god., izd. Medžlis Islamske zajednice u Mostaru, 2009. god., str. 22 – 29.</p> <p>Mesihović S., „Katera. (Kasnoantička i ranosrednjovjekovna utvrda)“, Hrvatski narodni Godišnjak, br. 57, Hrvatsko kulturno društvo Napredak, Sarajevo 2010, 20 – 29.</p> <p>Mesihović S., „SVPPLEMENTVM REBELLIO ILLYRICI I – Germanikova Pounjska ofanziva“, Historijska traganja IV, Institut za historiju, Sarajevo, 2009, 9 – 33.</p> <p>Mesihović S., „CIVES COLONIAE RIS...- Likovi s antičkih epigrafskih spomenika rogatičko-romanijskog područja“, Centar za balkanološka ispitivanja, knjiga 36, Akademija nauka i umjetnosti , knjiga XXXVIII, 2009, 55 – 74.</p> <p>Mesihović S., „Prilozi antičkoj topografiji Bosne i Hercegovine – dva toponima sa šireg jajačkog područja -“, Godišnjak Bošnjačke kulturne zajednice „Preporod“, god. IX, Sarajevo, 2009, 171 – 185.</p> <p>Mesihović S., „Dezitijati u rimskoj armiji“, Radovi Filozofskog fakulteta u Sarajevu, knjiga XIV/1 (Historija, Historija umjetnosti, Arheologija), Sarajevo, 2010, 67 – 75.</p> <p>Mesihović S., „Značenje željeznih mačeva u procesu razviti ljudske kulture“, Radovi Filozofskog fakulteta u Sarajevu, knjiga XIV/1 (Historija, Historija umjetnosti, Arheologija), Sarajevo, 2010, 91 – 96.</p>
Prof. dr Adib Đozić, van. prof. Univerzitet u Tuzli Filozofski fakultet Odsjek: Filozofija-Sociologija Naučna oblast: Sociologija	<p>Đozić A., <i>Bošnjaci i vrijeme</i>, prikaz knjige prof. dr. Envera Halilovića; Časopis za defektološka, pedagoško-psihološka i socio-medicinska pitanja teorije i prakse rada sa djecom, omladinom i odraslim osobama ometenim u razvoju, Univerzitet u Tuzli, Defektološki fakultet Tuzla, juni 1996. broj 2.</p> <p>Đozić A., <i>Socijalno-demografske promjene kod prognanika kao uzrok narušavanja mentalnog zdravlja društva</i>, Zbornik radova: Psihijatrija u zajednici psihosocijalne posljedice rata u Bosni i Hercegovini, Medicinski fakultet Univerziteta u Tuzli, Tuzla, februar 1999. ISBN 9958-602-05-9, (str.157-160.).</p> <p>Đozić A., <i>Bošnjačka vertikala vlasništva nad zemljom u Bosanskom Podrinju</i>, Zbornik radova, Filozofski fakultet, Univerzitet u Tuzli, Tuzla, 2001. Vol.17, br.3.ISSN 1512-6021(str.135-143.).</p> <p>Đozić A., <i>Društveno-historijska situiranost Bošnjaka u Srebrenici</i>, Pogledi, BZK Preporod u BiH Općinsko društvo Tuzla, Tuzla, 2001. br. 8. ISSN 1512-8288 (str.126-136.).</p> <p>Đozić A., <i>Uticaj religije na konstituiranje nacija u Bosni i Hercegovini</i>, Časopis za defektološka, pedagoško-psihološka i socio-medicinska pitanja teorije i prakse rada sa djecom, omladinom i odraslim osobama ometenim u razvoju, Univerzitet u Tuzli, Defektološki fakultet Tuzla, 2001/2002. br.7., ISSN 15126994 (na naslovnoj stranici) KODOM ISSN 977 151269900 (na poleđini), (str.204-210.).</p> <p>Đozić A., <i>Unutarbošnjačke sukobljenosti i suprotstavljenosti-zapreka bržoj afirmaciji bošnjačkog identiteta</i>, Znakovi vremena, Časopis za filozofiju, religiju, znanost i društvenu praksu; Naučnoistraživački institut „IBN SINA“ Sarajevo, 2003., Vol.6, broj 21.ISSN 1512-5416 (str.10-18.).</p> <p>Đozić A., <i>Bosanskohercegovačko društvo i nacionalizam</i>, Pogledi, časopis BZK, Preporod, Tuzla, decembar 2003. br. 9. ISSN 1512-8288 (str.27-36.).</p> <p>Đozić A., <i>Prinudne migracije i problemi razvoja regije Sjeveroistočne Bosne</i>, Zbornik radova, Univerzitet u Tuzli, Prirodno-matematički</p>

	fakultet, Odsjek za geografiju, Tuzla, 2003., ISBN 9958-609-21-5 (str. 259-272.).
	Đozić A., <i>Izvanbosanski programi zla u bosanskohercegovačkom društvu</i> , Časopis za filozofiju, religiju, znanost i društvenu praksu; Naučnoistraživački institut „IBN SINA“ Sarajevo, 2004., Vol.7, broj 22/23. ISSN 1512-5416 (str.131-146.).
	Đozić A., <i>Sociološko razumijevanje socijalnih problema</i> , Časopis za defektološka, pedagoško-psihološka i socio-medicinska pitanja teorije i prakse rada sa djecom, omladinom i odraslim osobama ometenim u razvoju, Univerzitet u Tuzli, Defektološki fakultet Tuzla, 2004. broj 9-10, (str.195-200.).
	Đozić A., <i>Bosanskohercegovačko društvo, Bošnjaci i tolerancija</i> , Zbornik radova, Filozofski fakultet, Univerzitet u Tuzli, Tuzla, 2004. Vol. 31, br. 5. ISSN 1512-6021 (str.77-85.).
	Đozić A., <i>Ilirsko-slavenski elementi u duhovno-kulturnom biću Bošnjaka</i> , Sport, naučni časopis Fakulteta za tjelesni odgoj i sport Univerziteta u Tuzli, Tuzla, 2004. br.1. ISSN 1512-9519); (str.123-129.).
	Đozić A., <i>Sociološko razumijevanje sportskog odgoja</i> , Sport, naučni časopis Fakulteta za tjelesni odgoj i sport Univerziteta u Tuzli, Tuzla, 2005. br.1. ISSN 1512-9519); (str.150-157.).
	Đozić A., <i>Sociologija i bosanskohercegovački intelektualci nakon genocida u Srebrenici</i> , Znakovi vremena, Časopis za filozofiju, religiju, znanost i društvenu praksu; Naučnoistraživački institut „IBN SINA“ Sarajevo, 2005., Vol.8, broj 29/30. ISSN 1512-5416 (str.114-131.).
	Đozić A., <i>Fenomen bosanskohercegovačkog društva 19.stoljeća u naučnom djelu Galiba Šljive</i> , Saznanja, časopis za historiju, Društvo historičara Tuzla, Odsjek za historiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Tuzli, Tuzla, 2005. br.1. ISSN 1840/1120 (str.69-78.).
	Đozić A., <i>Elementi za modernu subznanstvenu teoriju genocida</i> , Zbornik radova, Filozofski fakultet, Univerzitet u Tuzli, Tuzla, 2005. Vol. 31, br.6. ISSN 1512-6021 (str.273-287.).
	Đozić A., <i>Državni genocid (Svjetsko-povijesno i bosansko-bošnjačko iskustvo)</i> , Znakovi vremena, Časopis za filozofiju, religiju, znanost i društvenu praksu; Naučnoistraživački institut „IBN SINA“ Sarajevo, 2006., Vol.9, broj 32. ISSN 1512-5416 (str.116-134.).
	Đozić A., <i>Sociologija odgoja i obrazovanja u sistemu društvenih znanosti</i> , Zbornik radova, Filozofski fakultet, Univerzitet u Tuzli, Tuzla, 2006. Vol.31, br.7. ISSN 1512-6021(str.511-522.).
	Đozić A., <i>Država i genocid</i> , Zbornik radova, Filozofski fakultet, Univerzitet u Tuzli, Tuzla, 2006. Vol.31, br.7. ISSN 1512-6021(str.495-510.).
	Đozić A., <i>Paradigmatičnost bošnjačke političke nedorečenosti</i> , Bošnjačka pismohrana, časopis za povijest i kulturu Bošnjaka u Hrvatskoj, Zagreb, 2007./2008. Svezak 7, br.23-26.ISSN 1332-2362 (str.30-36.).
	Đozić A., <i>Društvena determiniranost nasilja u sportu</i> , Zbornik naučnih i stručnih radova, Fakultet za tjelesni odgoj i sport Univerzitet u Tuzli, Tuzla, 2007. br.1, (str.155-166.).
	Đozić A., <i>Bosanskohercegovački suverenitet u političkoj djelatnosti MNO(Muslimanske narodne organizacije)</i> , Znakovi vremena, Časopis za filozofiju, religiju, znanost i društvenu praksu; Naučnoistraživački institut „IBN SINA“ Sarajevo, 2007., Vol.10, broj 35/36. ISSN 1512-

	5416 (str.226-240.).
	Đozić A., <i>Prihvati bošnjačkih prognanika i izbjeglica u Tuzlu za vrijeme rata 1992-1995.</i> , Zbornik radova, Prirodno-matematičkog fakulteta, Svezak Geografija, Univerzitet u Tuzli, Prirodno-matematički fakultet, Tuzla, 2008. br.4-5, ISSN 1840-0515 (str.171-185).
	Đozić A., <i>Percepcija bosanskog patriotizma u iskustvu Muslimanske narodne organizacije</i> , Saznanja, časopis za historiju, Društvo historičara Tuzla, Odsjek za historiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Tuzli, Tuzla, 2008. br.2. ISSN 1840/1120 (str. 98-110.).
	Đozić A., <i>Ibn-Haldunovo djelo u znanstvenom opusu dr. Hasana Sušića</i> , Pogledi, časopis BZK, Preporod, Tuzla, juni 2008. br.12. ISSN 1512-8288 (str.153-166.).
	Đozić A., <i>Društveno-ideološki uzroci stereotipa i predrasuda o bošnjačkoj naciji</i> , Pogledi, časopis BZK, Preporod, Tuzla, juni 2008. br.12. ISSN 1512-8288 (str.189-212.).
	Đozić A., <i>Strukturalne promjene bosansko-hercegovačkog društva izazvane Austro-Ugarskom okupacijom</i> , Bosanski jezik, Časopis za kulturu bosanskoga književnog jezika, Filozofski fakultet Univerziteta u Tuzli,Odsjek za bosanski jezik i književnost, Tuzla, 2008. ISSN 1512-5696, UDK 811.163.43 (str.63-72.).
	Đozić A., <i>Društveno-historijski značaj tekije Hamza-dede Orlovića u Konjević Polju za regiju Srebrenica</i> , Šeherdžik,Časopis za kulturnu historiju Gornje Spreče, Udruženje prognanika Gornja Spreča Kalesija, BZK Preporod Kalesija-Osmaci, Kalesija, 2008. ISSN 1840-4404 (str.85-106.).
	Đozić A., <i>Sport as socio-educational phenomenon</i> , SPORT SCIENRIFIC PRACTICAL ASPECTS, Internacionnal scientific journal of kinesiology,Tuzla, 2008.VOL.5, ISSUE 18, 2, ISSN 1512-9519 (str.55-60.).
	Đozić A., <i>Bošnjački nacionalni identitet u spisateljskom opusu Ćamila Avdića</i> , Zbornik radova, Filozofski fakultet,Univerzitet u Tuzli, Tuzla, 2008.Vol. 32, br.9. ISSN 1512-6021(str.361.-378.).
	Đozić A., <i>Bosna i Bošnjaci u spisateljskom opusu i političkoj praksi Husage Ćišića</i> , Zbornik radova,Uloga Huseina Husage Ćišića u razvoju I afirmaciji Bošnjaka i Bosne i Hercegovine-130 godina od rođenja-Bošnjačka pismohrana,Časopis za povijest i kulturu Bošnjaka u Hrvatskoj, Zagreb, 2009. ISSN 1332-2362, UDK 323.15(497.5); (str. 24-36.).
	Đozić A., <i>Genocid u Srebrenici paradigma bosnacida</i> , Educa, Časopis za obrazovanje, nauku i kulturu, Nastavnički fakultet Univerziteta „Džemal Bijedić“ Mostar, 2009. god. II, br.2. ISSN, 1840-3301, UKD 316.48 (497.6) (str.141-154.).
	Đozić A., <i>Razmještaj prognanog stanovništva iz općine Srebrenica na području Federacije Bosne i Hercegovine</i> , Zbornik radova, Prirodno-matematičkog fakulteta, Svezak Geografija,Univerzitet u Tuzli, Prirodno-matematički fakultet, Tuzla, 2009. br.6, ISSN 1840-0515 (str.105-110).
	Đozić A., <i>Tradicija zaštite manjina u Bosni i Hercegovini-primjer Tuzla</i> , Pogledi, časopis BZK, Preporod,Tuzla, februar 2010.br.13-14.ISSN 1512-8288 (str.85-101.).
	Đozić A., <i>Bosanskohercegovačko društvo u znanstvenom djelu prof. dr. Mustafe Imamovića</i> , Zbornik radova, Mustafa Imamović 45 godina naučnog i publicističkog rada, Institut za istoriju Sarajevo, Javna

	<p>biblioteka „Alija Isaković“ Gradačac, University Press, Sarajevo/Sarajevo/Gradačac, 2010.(str.41-62.).</p> <p><i>Đozić iz Srebrenice-Skica za znanstvenu monografiju-</i>, Baština Sjeveroistične Bosne, JU Zavod za zaštitu i korištenje kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa Tuzlanskog kantona, Tuzla, 2010. broj1. ISSN 1986-6895 (str.81-95.).</p> <p>Đozić A., <i>Socijalno porijeklo studenata univerziteta u Tuzli i perspektive medugeneracijske pokretljivosti bosanskohercegovačkog društva u sjeveroistočnoj Bosni</i>, Zbornik radova, Filozofski fakultet,Univerzitet u Tuzli,Tuzla, 2010. Vol.33, br.10. ISSN 1512-6021(str.101-127.).</p> <p>Đozić A., <i>Bosansko-hercegovačka državna autonomija u spisateljskom opusu Hamdije Pozderca</i>, Zbornik radova, Cazinska krajina XX stoljeće, Bošnjačka pismohrana,Časopis za povijest i kulturu Bošnjaka u Hrvatskoj, Zagreb, 2011.broj 32-33, ISSN 1332-2362,UDK 323.15(497.5);(str.344-356.).</p> <p>Đozić A., <i>O nekim elementima strukturalne sadržajnosti bosanskohercegovačkog društva u osmanskom periodu</i>, Zbornik radova, Međunarodni naučni simpozij, „Bosna i Hercegovina od dolaska Osmanlija do danas“, Filozofski fakultet,Univerzitet u Tuzli,Tuzla, 2011. COBISS.BH-ID 18702086 (str.375-385.).</p> <p>Đozić A., <i>Rat, ratni zločin i migracije</i>, Zbornik radova, Naučni skupovi, „Migracije u Bosni i Hercegovini“, BZK Preporod, Zajednica općinskih društava Tuzlanskog kantona,Tuzla, 2011.COBIS.BH-ID 19063302; ISBN 978-9958-9357-3-2; (str.305-323.).</p> <p>Đozić A., <i>Potreba redefiniranja subjekta genocida u savremenoj znanstvenoj teoriji</i>, Zbornik radova; <i>Genocid u Bosni i Hercegovini-posljedice presude Međunarodnog suda pravde</i>,Univerzitet u Sarajevu, Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava, Sarajevo, 2011. ISBN 978-9958-704-67-1; COBISS.BH-ID 18825222; Knjiga prva (str.558-580).</p> <p>Đozić A., <i>Genocid kao društvena i pravna činjenica bošnjačke historije</i>, Zbornik radova, <i>Ustavno pravni razvoj Bosne i Hercegovine (1910-2010)</i>, Univerzitet u Tuzli, Pravni fakultet,Tuzla 2011, ISBN 978-9958-609-63-3; COBISS.BH-Id 19265286; (str, 289-307.).</p> <p>Đozić A., <i>Bošnjačka otvorenost za drugo i drugačije – bitna karakteristika bosanskog identiteta</i>, Zbornik radova 2; <i>Identitet Bosne i Hercegovine kroz historiju</i>, Institut za istoriju, Sarajevo, 2011., ISBN 978 – 9958 – 649- 10-3; COBISS. BH – 19111686.</p> <p>Đozić A., <i>Bošnjaštvo na razmeđu religijskih identiteta</i>, Zbornik radova, Europski identitet Bošnjaka - od minulog iskustva do suvremene afirmacije, Bošnjačka pismohrana, Časopis za povijest i kulturu Bošnjaka u Hrvatskoj, Zagreb, 2012.broj 34-35, ISSN 1332-2362,UDK 323.15(497.5); (str.165-184.).</p> <p>Đozić A., <i>Srebreničke džamije i imamska familija Đozić</i>, Zbornik radova, sa naučnog simpozijuma: „Kulturno-istorijsko nasleđe Srebrenice kroz vijekove“, J.U. Arheološki muzej „Rimski Municipijum“ Skelani, Srebrenica, 2012., ISBN 978-99955-743-0-7; COBIS.BH-ID 3232536.</p> <p>Đozić A., Žiga J., <i>Sociologija</i>, OFF-SET, Tuzla, 2004.</p> <p>Đozić A., Žiga J., <i>Sociologija</i>, BKC, Sarajevo, (dva izdanja, 2006., 2007.) (str. 294.).</p>
--	---

	<p>Đozić A., <i>Bošnjačka nacija</i>, BKC, Sarajevo, 2003.</p> <p>Đozić A., <i>Studije o bošnjaštvu, Prilog sociologiji nacionalnih zajednica u Bosni i Hercegovini</i>, Sarajevo/Tuzla, 2012.</p> <p>Đozić A., <i>Ogledi o bosanskohercegovačkom društvu, Prilog sociologiji bosanskohercegovačkog društva</i>, Sarajevo/Tuzla, 2012.</p> <p>Đozić A., Mutapčić E., <i>Srebrenica kroz minula stoljeća</i>, JU Zavod za zaštitu i korištenje kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa Tuzlanskog kantona, Tuzla, 2012.</p> <p>Đozić A., Žiga J., <i>Sociologija</i>, četvrti dopunjeno i izmijenjeno izdanje (str.404.). Senat Univerziteta u Tuzli je Odlukom br. 03-8040-15.4/12 od 03. 10. 2012. godine odobrio ovaj tekst kao udžbenik za potrebe izučavanja nastavnih predmeta: „Sociologija I“, „Sociologija II“, „Opća sociologija“ Na Pravnom i Filozofskom fakultetu Univerziteta u Tuzli.</p>
Prof. dr Salih Kulenović, emeritus Univerzitet u Tuzli Filozofski fakultet Odsjek: Historija Naučna oblast: antropologija	<p>Kulenović S., <i>Janja - etnološka monografija</i>, Članci i građa za kulturnu istoriju istočne Bosne, Knj. XIII, Muzej istočne Bosne, Tuzla, 1980.</p> <p>Kulenović S., <i>Gračanica i okolina - antropogeografska i etnološka razmatranja</i>, Muzej istočne Bosne, Tuzla, 1994;</p> <p>Kulenović S., <i>Etnologija sjeveroistočne Bosne</i>, Muzej istočne Bosne, Tuzla, 1995.</p> <p>Kulenović S., <i>Kulturna antropologija</i>, Narodna i Univerzitetska biblioteka "Derviš Sušić", Tuzla, 2002.</p> <p>Ibrelijić I.-Kulenović S., <i>Regionalni ekonomsko-geografski i demogeografski trendovi u Jugoistočnoj Evropi (sa posebnim osvrtom na Bosnu i Hercegovinu)</i>, Centar za ekonomsko održivi i regionalni razvoj Tuzla, Tuzla, 2005.</p> <p>Kulenović S.-Djedović R.-Mutapčić E., <i>Srebrenik-historijsko-etnografske crtice</i>, JU Centar za kulturu i informisanje, Srebrenik, 2007.</p> <p>Kulenović S., - Edin Jahić., <i>Dobna struktura stanovništva općine Tuzla u periodu 1953-1991. godine</i>, Zbornik radova Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Tuzli, Svezak Geografija, Godina IV/V, Broj 4 i 5, Tuzla, 2008., str. 151-160.</p> <p>Kulenović S.,-Edin Jahić.,-Ibrahim Husić., <i>Migracije stanovništva u Bosni i Hercegovini i općini Gračanica u periodu od 1879. godine do početka Drugog svjetskog rata</i>, Zbornik radova Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Tuzli, Svezak Geografija, Godina IV/V, Broj 4 i 5, Tuzla, 2008., str. 177-187.</p> <p>Kadušić A.,-Kudumović F.,-Kulenović S., <i>Urbanogeografski razvoj grada Tešnja</i>, Zbornik radova Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Tuzli, Svezak Geografija, Godina IV/V, Broj 4 i 5, Tuzla, 2008., str. 87-99.</p> <p>Kulenović S.,-Džafić D.,-Zaimović A., <i>Stanovništvo općine Gračanica</i>, Zbornik radova Prirodno - matematičkog fakulteta Univerziteta u Tuzli, Svezak geografija, Godina IV/V, Broj 4 i 5, Tuzla, 2008., str. 137-149.</p> <p>Kulenović S.,-Smajić S., <i>Geografski osvrt na površinsku eksploataciju uglja na prostoru Tuzlanskog bazena</i>, Globus - Geografski list, Broj 3, Udruženje nastavnika geografije kantona Sarajevo, Sarajevo, 2008., str. 4-5.</p>

<p>Kulenović S.,-Smajić S.,-Kadušić A.,-Ahmetbegović S.,-Kudumović F., <i>Kulturno-historijske znamenitosti i etnografski sadržaji na području općine Srebrenica kao turistički motivi</i>, Zbornik radova Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Tuzli, Svezak Geografija, Godina IV/V, Broj 4 i 5, Tuzla, 2008., str. 27-42.</p> <p>Kulenović S.,-Džafić D., <i>Osnovna obilježja poljoprivredne proizvodnje na području gračaničke općine početkom 21. stoljeća</i>, Zbornik radova Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Tuzli, Svezak geografija, Godina VI, Broj 6., Tuzla, 2009., str. 125-135.</p> <p>Smajić S.,-Kulenović S.,-Pavić D., <i>Geographical Consequences of the Surface Exploitation of Coal on the Area of Tuzla Basin</i>, Geographica Pannonica (International Scientific Journal), Volume 13, Issue 2, Department of Geography, Tourism & Hotel Management, Novi Sad, 2009., str. 32-40.</p> <p>Ibrelijić I.,-Kulenović S.,-Salkić S., <i>Mogućnosti izgradnje novih nuklearnih elektrana u jugoistočnoj Evropi: Aktuelne ekonomsko-geografske i geopolitičke dileme</i>, Zbornik radova Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Tuzli, Svezak Geografija, Godina VI, Broj 6, Tuzla, 2009., str. 91-104.</p> <p>Suljić A.,-Kulenović S., <i>Promjene u obrazovnoj strukturi stanovništva općine Srebrenica u drugoj polovini 20. stoljeća</i>, Zbornik radova Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Tuzli, Godina VII, Broj 7, Svezak geografija, Tuzla, 2010., str. 199-204.</p> <p>Suljić A.,-Kulenović S., <i>Mogućnost primjene statističkih podataka iz „centralnog biračkog spiska“ birača Bosne i Hercegovine za neka antropogeografska istraživanja na primjeru općine Srebrenica</i>, Zbornik radova Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Tuzli, Godina VII, Broj 7, Svezak geografija, Tuzla, 2010., str. 205-220.</p> <p>Kulenović S.,-Smajić S.,-Kadušić A., <i>An ecological aspect of surface exploitation of coal in the area of Tuzla</i>, 47th Congress of the European Regional Science Association (ERSA), Book of abstracts I, page 310., Paris, France, august 29th - september 2nd, 2007. (470)</p> <p>Ibrelijić I.,- Kulenović S.,-Kadušić A., <i>Bosnia and Herzegovina and its diaspora: demographic and economic aspects</i>, 49th Congress of the European Regional Science Association, „Territorial cohesion of Europe and integrative planning“, 25th-29th August 2009, Lodz, Poland.</p> <p>Ibrelijić I.,- Kulenović S.,-Nuhanović A., <i>Regional states in Southeast Europe between euroregionalizm and etnoregionalizm</i>, 50th Congress of the European Regional Science Association (ERSA), Sweden, 2010.</p> <p>Kulenović S.,-Mešanović Dž., <i>Problematika državnih granica u geografskom području Centralne i Jugoistočne Evrope na početku 21. stoljeća (1. dio)</i>, Zbornik radova s Međunarodnog znanstvenog skupa "Pravne i povijesne odrednice granica Srednje i Jugoistočne Evrope" Osijek 21-22. listopada 2010., Pravni fakultet u Osijeku, Osijek, 2011., str. 247-255.</p>

	<p>Ibrelić I.,-Salih Kulenović, <i>Trianon u kontekstu savremenih eurointegracija i etnoregionalnih tenzija</i>, Znanstveni kolokvij sa međunarodnim sudjelovanjem, Beli Manastir, 2011., Povećalo "Časopis za povijest i prosudbe o povijesnoj zbilji Zavoda za baranjsku povijesnicu Beli Manastir", sv. 4-5-6-7, Beli Manastir, 2012. str. 107-111.</p> <p>Kulenović S., <i>Rezultati dosadašnjih etnoloških istraživanja na području Semberije i Donjeg Podrinja</i>, Semberija kroz vijekove, Zbornik radova sa naučnog skupa "Baština i naslijeđe Semberije", Bijeljina, 14.12.2011., Sarajevo/Bijeljina, 2012., str. 121-124.</p> <p>Kulenović S., <i>Janja - etnološka monografija</i>, Članci i građa za kulturnu istoriju istočne Bosne, Knj. XIII, Muzej istočne Bosne, Tuzla, 1980.</p> <p>Kulenović S., <i>Gračanica i okolina - antropogeografska i etnološka razmatranja</i>, Muzej istočne Bosne, Tuzla, 1994;</p> <p>Kulenović S., <i>Etnologija sjeveroistočne Bosne</i>, Muzej istočne Bosne, Tuzla, 1995.</p> <p>Kulenović S., <i>Kulturna antropologija</i>, Narodna i Univerzitetska biblioteka "Derviš Sušić", Tuzla, 2002.</p> <p>Ibrelić I.,- Kulenović S., <i>Regionalni ekonomsko-geografski i demogeografski trendovi u Jugoistočnoj Evropi (sa posebnim osvrtom na Bosnu i Hercegovinu)</i>, Centar za ekonomsko održivi i regionalni razvoj Tuzla, Tuzla, 2005.</p> <p>Kulenović S.,-Djedović R.,-Mutapčić E., <i>Srebrenik-historijske -etnografske crtice</i>, JU Centar za kulturu i informisanje, Srebrenik, 2007.</p>
Prof. dr Midhat Kozličić, red. profesor Sveučilište u Zadru Filozofski fakultet Odsjek: Povijest Naučna oblast: stari vijek	<p>Kozličić, M., <i>Historijska geografija istočne obale Jadrana u svjetlu kartografskih istraživanja Ptolemejeve Geografije</i>, Dubrovnik, 1984.</p> <p>Kozličić, M., <i>Historijska geografija istočnog Jadrana u svjetlu rezultata istraživanja antičkih geografskih djela</i>, Zagreb, 1988.</p> <p>Kozličić, M., <i>Istočni Jadran u Geografiji Klaudija Ptolemeja</i>, Latina et Graeca, Zagreb, 1990.</p> <p>Kozličić, M., <i>Historijska geografija istočnog Jadrana u starom vijeku</i>, Split, 1990.</p> <p>Kozličić, M., <i>Monumenta cartographica maris Adriatici Croatici. Kartografski spomenici hrvatskog Jadrana</i>. AGM, Zagreb, 1995.</p> <p>Kozličić, M., <i>Istočni Jadran u djelu Beautemps-Beaupréa. Eastern Adriatic in the Work of Beautemps-Beaupré</i>, dvojezična monografija (hrvatski - engleski), Hrvatski hidrografski institut, Split, 2006.</p> <p>Kozličić, M., Ptolomejevo viđenje istočne obale Jadrana, <i>Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku</i>, 74, Split, 1980.</p> <p>Kozličić, M., Prikazi brodova na novcu plemena Daorsa. Prilog istraživanju antičkog brodarstva istočne jadranske obale, <i>Glasnik Žemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine</i>. Sarajevo, 1981.</p> <p>Kozličić, M., Nekoliko pitanja u vezi s pomorskom bitkom 384. god. pr. n. e. kod Pharosa, <i>Latina et Graeca</i>, 20, Zagreb, 1982.</p> <p>Kozličić, M., <i>Obala Jadrana od Budve do Neretve u djelima antičkih</i></p>

	<p><i>pisaca</i>, 10 (16-17), Sarajevo, 1984.</p> <p>Kozličić, M., Klaudije Ptolemej i istočni Jadran, <i>Latina et Graeca</i>, 25, Zagreb, 1985.</p> <p>Kozličić, M., Obalna linija istočnog Jadrana u antici, <i>Latina et Graeca</i>, 28, Zagreb, 1986.</p> <p>Kozličić, M., Neki rezultati historijsko-geografske analize 24. poglavlja Pseudo-Skilakova "Peripla", u: <i>Relationes Polenses</i>, Zagreb, 1988.</p> <p>Kozličić, M., Teopompova historijsko-geografska građa o istočnom Jadranu, <i>Mogućnosti</i>, 3-4, Split, 1989.</p> <p>Kozličić, M., <i>Brod istočne obale Jadrana u starom i srednjem vijeku</i>, Katalog izložbe, Muzej Kaštela, Kaštel Novi, 1991.</p>

5. Kapacitet organizatora doktorskog studija (mjesto izvođenja studijskog programa, podatke o prostoru i opremi)

Filozofski fakultet Univerziteta u Tuzli raspolaže adekvatnim prostorom i potrebnom tehničkom podrškom za izvođenje svih predviđenih aktivnosti na Doktorskom studiju Historije starog vijeka.

Nastava će se izvoditi u učionici 105 koja je opremljena potrebnom informatičkom opremom. Fakultetska biblioteka/čitaonica raspolaže početnim fondom recentne literature iz područja Historije starog vijeka i nastavnih predmeta koji su predviđeni u nastavnom planu studija.

6. Struktura studijskog programa: nastavni plan doktorskog studija po godinama, sa obaveznim i izbornim predmetima, brojem sati nastave, sa pripadajućim ECTS bodovima

Studij traje šest semestara pri čemu student mora ostvariti minimalno 180 ECTS bodova, odnosno 30 ECTS bodova po jednom semestru.

6.1. Prikaz strukture studijskog programa

Semestar	Aktivnost					
	Obavezni predmeti	Izborni predmeti	Disertacija	Naučno- istraživački rad	ECTS	Ukupno ECTS
I	3	0		*	7 9	21 9
II	1	2	*		7 9	21 9
III		*		*	20 10	20 10
IV		*		*	10 20	10 20
V		*		*	15 15	15 15
VI		*			30	30

6.2. Obavezni predmeti

R.br.	Naziv predmeta	Semestar	Broj sati	ECTS
sv 01	Metodologija naučnoistraživačkog rada	I	30/120	7
sv 02	Historija rimske civilizacije	I	30/120	7
sv 03	Gotska osvajanja bosanskohercegovačkih prostora	I	30/120	7
sv 04	Antički latiniteti na spomenicima (u Bosni i Hercegovini)	II	30/120	7

--	--	--	--	--

Na svim obaveznim predmetima izvodi se 30 sati predavanja i 120 sati samostalnog rada studenta.

6.3. Izborni predmeti

R.br.	Naziv predmeta	Semestar	Broj sati	ECTS
sv 05	Privreda na bosanskohercegovačkim prostorima u rimsko doba	I	30/120	7
sv 06	Naselja i komunikacije na bosanskohercegovačkim prostorima u rimsko doba	I	30/120	7
sv 07	Društvo i društveni odnosi antičkog doba	I	30/120	7
sv 08	Etnostruktur stanovništva	II	30/120	7
sv 09	Kulturna baština iz rimskog doba na bosanskohercegovačkim prostorima	II	30/120	7

Polaznik bira dva od ponuđenih pet izbornih predmeta. Svaki izborni predmet donosi 7 ECTS bodova.

7. Minimalni i maksimalni broj studenata

Minimalan broj studenata je 3(tri)

Maksimalan broj studenata je 5 (pet)

Minimalan i maksimalan broj studenata su utvrđeni na temelju materijalno tehničkih i kadrovskih uvjeta za realizaciju Programa doktorskog studija te na osnovu okvirne procjene troškova.

Na predmetima gdje je broj studenata 3 i manji održat će se konsultativna nastava sa najmanje jednom trećinom a najviše jednom polovinom predviđenog fonda sati.

8. Procjena troškova za realizaciju studijskog programa i prijedlog visine upisnine (školarine)

Vrsta troška	Jedinična cijena (KM)	Količina (sati)	Iznos (KM)
Kontakt sat nastave	100	180	18000

Kontakt sat mentorstva	50	20	1000
Članstvo u komisiji za odbranu prijave teme	300	3	900
Članstvo u komisiji za ocjenu rada	500	3	1500
Članstvo u komisiji za odbranu rada	700	3	2100
Putni troškovi nastavnika - dnevnice - prenoćište - putni trošak	Sarajevo (4) Zagreb (2) Zadar (1) Osijek (2)	150 350 300 250	600 700 300 500
Materijalni troškovi organizacije odbrane disertacija	600	3	2100
Administrativno tehnička podrška Fakulteta	2000		2000
Administrativno tehnička podrška Univerziteta	1000		1000
Unaprjeđenje uslova za organiziranje i realizaciju doktorskih studija na Odsjeku	2000		2000
UKUPNO			30600

Iz procjene okvirnih troškova organizacije i realizacije doktorskog studija proizilazi da bi, pod uvjetom da cijena upisnine iznosi 10.200,00 KM po kandidatu, studij bio samoodrživ ukoliko bi imao najmanje tri polaznika.

Ova cijena bi, bila konkurentna cijenama doktorskih studija iz komunikologije i medija u regiji a omogućava realnu valorizaciju angažmana nastavnika u cijelom procesu realizacije doktorskog studija.

Materijalno tehnički uslovi i profesori koji bi mogli biti mentori doktorantima pri izradi disertacije dozvoljavaju maksimalno 5 polaznika.

FILOZOFSKI FAKULTET
Odsjek: Historija
Naučna oblast: stari vijek

STUDIJSKI PROGRAM DOKTORSKOG STUDIJA

Tuzla, novembar 2012.

Opće informacije

<i>1.1. Naziv studijskog programa</i>
Doktorski studij iz historije: naučno polje Sari vijek za stjecanje akademskog stepena: Doktor društvenih nauka iz područja historije
<i>1.2. Nositelj studijskog programa</i>
Filozofski fakultet Univerziteta u Tuzli
<i>1.3. Vrsta studijskoga programa</i>
Poslijediplomski doktorski studij
<i>1.4. Način izvođenja studijskog programa</i>
Klasični
<i>1.5. Akademski/stručni naziv nakon završetka studija</i>
Doktor društvenih nauka iz područja historije
<i>1.6. Naučno polje:</i>
Stari vijek

1. Naziv studijskog programa, studijske oblasti, odnosno usmjerenja

Doktorski studij: **Prostor današnje Bosne i Hercegovine u vrijeme rimske uprave**
za stjecanje akademskog stepena: Doktor društvenih nauka iz područja historije

2. Način realizacije studijskog programa

Nositelj studija je Filozofski fakultet Univerziteta u Tuzli – Studijski odsjek Historija

U I semestru student sluša tri obavezna predmeta. Položeni predmeti donose mu po 7 (ECTS) bodova, što ukupno iznosi 21 (ECTS) bodova. Kroz naučnoistraživačke aktivnosti student treba ostvariti još 9 (ECTS) bodova. U konačnom zbiru student treba da ostvari 30 (ECTS) bodova. U toku I semestra student se opredjeljuje za potencijalnog mentora.

U II semestru student sluša jedan obavezni i dva izborna predmeta, koji nose po 7 (ECTS) bodova, što ukupno iznosi 21 (ECTS) bodova. Izborni predmeti se biraju sa liste izbornih predmeta uz saglasnost potencijalnog mentora. U drugom semestru student je obavezan da uradi nacrt istraživanja doktorske disertacije što mu donosi još 9 bodova, a isti (nacrt) odobrava potencijalni mentor. U konačnom zbiru student treba da ostvari 30 bodova.

U III semestru student je obavezan održati usmenu obranu projekta doktorske disertacije na kojoj bi trebali, pored stručne tročlane komisije za ocjenu teme i obranu

projekta, prisustvovati i drugi studenti i angažiarni nastavnici na doktorskom studiju. Po osnovu javne odbrane projekta doktorske disertacije, student ostvaruje 20 (ECTS) bodova, dok na osnovu naučnoistraživačkih aktivnosti ostvaruje još 10 (ECTS) bodova. U konačnom zbiru student treba da ostvari 30 (ECTS) bodova.

U IV semestru student po osnovu rada na disertaciji pod nadzorom mentora ostvaruje ukupno 10 (ECTS) bodova, dok na osnovu naučnoistraživačkih aktivnosti ostvaruje 20 (ECTS) bodova. U konačnom zbiru student treba da ostvari 30 (ECTS) bodova.

U V semestru na osnovu rada na disertaciji polaznici pod nadzorom mentora ostvaruju ukupno 15 ECTS bodova, dok na osnovu aktivnosti istraživačkog rada (objavljinjem rezultata samostalnog naučnog istraživanja u odgovarajućoj recenziranoj naučnoj publikaciji) ostvaruju 15 ECTS bodova.

U VI semestru student javno brani doktorsku disertaciju, na osnovu čega ostvaruje 30 (ECTS) bodova. U konačnom zbiru student treba da ostvari 30 (ECTS) bodova.

Ukupan broj bodova za položene predmete je 30. Po osnovu naučnoistraživačkog rada student treba ostvariti 60 (ECTS) bodova. Doktorski rad mu donosi 90 (ECTS) bodova.

U toku prve godine studija studentu se imenuje mentor, vodeći pri tome računa i o interesu studenta. Mentor pomaže studentu kod: odabira predmeta i izradi nacrta istraživanja doktorske disertacije, javne odbrane projekta doktorske disertacije, izrade i javne odbrane disertacije. Za mentora disertacije se imenuje nastavnik koji ima izbor iz područja teme rada.

Student je obavezan da u toku III semestra javno odbrani projekat doktorske disertacije. Odbrana projekta obuhvata izradu seminariskog rada u kojem su prikazana najnovija saznanja u području buduće doktorske disertacije, definisan naučni problem te predložen cilj, hipoteze i plan istraživanja. Ispit se polaze javno pred tročlanom komisijom koju imenuje Naučno-nastavno vijeće Filozofskog fakulteta. Odbrana projekta doktorske disertacije nosi 20 (ECTS) bodova.

Nakon pozitivno ocijenjene odbrane projekta doktorske disertacije i prihvatanja teme student je obavezan da do kraja IV semestra prijavi temu doktorske disertacije.

Polaznici sa zvanjem magistra nauka oslobođeni su: 1) obaveze realiziranja samostalnog istraživačkog projekta na prvom semestru, a 9 ECTS bodova dobijaju na temelju valjanog dokumeta iz kojeg se vidi da su odbranili magistarski naučni rad i 2) polaganja jednog izbornog predmeta, na osnovu čega dobijaju 7 ECTS.

Polaznici sa završenim master studijem i dobijenim zvanjem magistra struke oslobođeni su polaganja jednog izbornog predmeta na osnovu čega dobijaju 7 ECTS.

Razvoj i institucionalno jačanje Doktorskog studija: Prostor današnje Bosne i Hercegovine u vrijeme rimske uprave odvijat će se uporedo sa: 1) razvojem i institucionalnim jačanjem studija trećeg stupnja na Univerzitetu u Tuzli, 2) pojavljinjem novih potreba i novih trendova u naučno-istraživačkom području historije, te 3) sa iskustvima stečenim u toku realizacije doktorskog studija. U tom cilju realizacija doktorskog studija će biti podložna periodičnim evaluacijama.

Prva evaluacija načinit će se nakon završetka prvog semestra i ona će biti fokusirana na potrebu promjena vezanih za komunikaciju sa polaznicima i nastavnicima, komunikaciju između polaznika i nastavnika, faktora koji utiču na kvalitet nastavnog procesa, zadovoljstvo polaznika, nivo i kvalitet prezentiranih naučnih informacija i nivo uključenosti polaznika u proces.

Druga evaluacija načinit će se nakon drugog semestra i na njoj će se ponoviti pitanja iz prve evaluacije i procijeniti okupljenost uvjeta za ulazak u treći semestar odnosno za izbor izbornih predmeta te okvirno opredjeljivanje za istraživačko područje doktorskog rada.

Treća evaluacija načinit će se nakon trećeg semestra a fokusirat će se na kritičku ocjenu stečenih iskustava u održavanju nastave te na vannastavne aspekte studija (uključenost studenata u istraživačke projekte, naučne skupove i druge oblike aktivnosti na temelju kojih prikupljaju ECTS). U okviru ove evaluacije ocijenit će se okupljenost uvjeta za prelazak na mentorski rad (pripremu prijave i rad na izradi disertacije).

Na temelju nalaza iz prvih triju evaluacija kreirat će se prijedlog unaprjeđenja doktorskog studija koji će uključiti i stvaranje mogućnosti partnerskog povezivanja s drugim srodnim doktorskim studijima u Bosni i Hercegovini, regiji i šire.

Četvrta evaluacija načinit će se nakon petog semestra i ona će biti fokusirana na efikasnost i kvalitet mentorskog rada sa studentima.

Završna evaluacija načinit će se nakon prve odbrane doktorskog rada. Rezultirat će redizajnom koncepta doktorskog studija.

3. Uslovi upisa na studijski program

Pravo upisa na doktorski studij: *Prostor današnje Bosne i Hercegovine u vrijeme rimske uprave* mogu imaju kandidati koji su: 1) nakon postdiplomskog (jednogodišnjeg ili dvogodišnjeg) naučnog magistarskog studija stekli diplomu magistra nauka iz oblasti: historije, te koji su 2) nakon master studija stekli diplomu: magistra historije.

Pravo direktnog upisa imaju kandidati koji su kroz prethodni studij ostvarili prosjek ocjena 8,00 ili više. Kandidati koji imaju prosjek ocjena manji od 8,00 mogu se upisati na temelju dvije prethodno pribavljenе preporuke uglednih naučnika iz naučnog polja koje tretira doktorski studij. Kandidati sa prosjekom ocjena manjim od 7,00 ne mogu se upisati na doktorski studij.

Upis na studij vrši se na osnovu javnog konkursa kojeg raspisuje i njegov sadržaj utvrđuje Senat Univerziteta u Tuzli, a na prijedlog Naučno-nastavnog vijeća Filozofskog fakulteta. U slučaju da se na raspisani Konkurs prijavi veći broj kandidata upis se vrši na temelju rang liste kandidata koja se formira na osnovu prosječne ocjene ostvarene na prethodnom ciklusu studija.

4. Način priznavanja rezultata, odnosno broja ECTS bodova kandidatima, ostvarenih tokom sticanja odgovarajućih zvanja na prethodnim završenim ciklusima studija

Polaznici sa zvanjem magistra nauka oslobođeni su: 1) obaveze realiziranja samostalnog istraživačkog projekta na prvom semestru a 9 ECTS bodova dobijaju na temelju valjanog dokumeta iz kojeg se vidi da su odbranili magistarski naučni rad i 2) polaganja jednog izbornog predmeta, na osnovu čega dobijaju 7 ECTS.

Polaznici sa završenim master studijem i dobijenim zvanjem magistra struke oslobođeni su polaganja jednog izbornog predmeta na osnovu čega dobijaju 7 ECTS./

5. Uslovi upisa narednog semestra, odnosno naredne godine studija

Polaznik upisuje slijedeći semestar nakon odslušanih predmeta u prethodnom semestru, što ovjerava predmetni nastavnik svojim potpisom u indeksu (za I i II semestar).

Od ukupno 30 ECTS koje nose ispitne obaveze u I i II semestru, polaznik mora ostvariti minimalno 15 ECTS da bi stekao uslov za upis u III semestar.

Polaznik stječe pravo da prijavi temu za izradu doktorske disertacije rada tokom III semestra, pod uslovom da je prethodno ostvario 30 ECTS bodova.

Prijava teme doktorske disertacije podnosi se NNV-u Fakulteta. Na osnovu prijedloga Vijeća doktorskog studija, NNV Fakulteta Senatu Univerziteta predlaže sastav Komisije za ocjenu podobnosti teme doktorske disertacije i kandidata. Senat Univerziteta, uz prethodno mišljenje Vijeća grupacije imenuje Komisiju. Postupak javne odbrane provodi se pred

imenovanom Komisijom za ocjenu podobnosti teme doktorske disertacije i kandidata. Zapisnik s javne odbrane je sastavni dio Izvještaja.

Na osnovu mišljenja Vijeća doktorskog studija, prijedloga NNV-a i prethodnog mišljenja Vijeća grupacije, Senat usvaja Izvještaj o podobnosti teme i kandidata doktorske disertacije. Nakon usvajanja Izvještaja, uz prethodnu saglasnost Senata, NNV imenuje mentora za izradu doktorske disertacije.

NNV utvrđuje prijedlog Komisije za ocjenu doktorske disertacije od 3 ili 5 članova od kojih je većina iz oblasti doktorske disertacije. Senat Univerziteta, uz prethodno mišljenje Vijeća grupacije, imenuje Komisiju za ocjenu doktorske disertacije.

Nakon prihvatanja Izvještaja Komisije o ocjeni doktorske disertacije, Senat Univerziteta, uz prethodno mišljenje Vijeća grupacije donosi odluku o imenovanju Komisije za odbranu.

Kandidat može pristupiti odbrani doktorskog rada nakon što ispunji sve svoje ispitne i ostale obaveze na studiju; odnosno nakon sticanja 150 ECTS u prethodnom toku doktorskog studija.

Sa okončanjem navedenog postupka kandidat završava doktorski studij. Promocija u ostvareno naučno zvanje s dodjelom diplome obavit će se u razumnom roku na Univerzitetu u Tuzli. Naučno zvanje dodjeljuje Univerzitet, a kandidata u ostvarenim naučnim stepenim promovira rektor Univerziteta.

6. Nastavni plan studijskog programa, sa pregledom obaveznih i izbornih nastavnih predmeta po godinama studija, sa brojem sati potrebnih za realizaciju nastavnog plana i pripadajućim brojem ECTS bodova

6.1. Obavezni predmeti

R.br.	Naziv predmeta	Semester	Broj sati	ECTS
sv 01	Metodologija naučnoistraživačkog rada	I	30/120	7
sv 02	Rimska civilizacija	I	30/120	7
sv 03	Gotska osvajanja bosanskohercegovačkih prostora	I	30/120	7
sv 04	Antički latiniteti na spomenicima (u Bosni i Hercegovini)	II	30/120	7

Na svim predmetima planirano je 30 sati predavanja i 120 sati samostalnog rada studenta.

6.2. Izborni predmeti

R.br.	Naziv predmeta	Semester	Broj sati	ECTS
sv 05	Privreda na bosanskohercegovačkim prostorima u rimsko doba	II	30/120	7
sv 06	Naselja i komunikacije na bosanskohercegovačkim prostorima u rimsko doba	II	30/120	7
sv 07	Društvo i društveni odnosi antičkog doba	II	30/120	7
sv 08	Etnostruktur stanovništva	II	30/120	7
sv 09	Kulturna baština iz rimskog doba na bosanskohercegovačkim prostorima	II	30/120	7

Polaznik bira dva od pet ponuđenih izbornih predmeta. Svaki izborni predmet donosi mu 7 ECTS bodova.

7. Način provjere znanja studenata, odnosno način izvršavanja obaveza utvrđenih studijskim programom

Provjeru znanja i izvršenja obaveza studenata predviđenih studijskim programom vrši predmetni nastavnik, a na način predviđen silabusom za određeni predmet.

8. Akademска titula, odnosno naučno zvanje koje se stiče završetkom doktorskog studija

Sa završetkom doktorskog studija student stiče naučno zvanje: Doktor društvenih nauka, naučno polje historija.

Uz diplomu se izdaje i dodatak diplomi, a radi detaljnijeg uvida u nivo, prirodu, sadržaj, sistem i pravila studiranja, te postignute rezultate tokom studija.

9. Kompetencije i vještine koje se stiču završetkom doktorskog studija

Student koji završi III ciklus obrazovanja-doktorski studij stiče kompetencije za samostalan i timski naučnoistraživački rad iz područja društvenih nauka, naučno polje historija. Ujedno, isti (student) stiče formalne i, još važnije, funkcionalne uslove za rad u različitim naučnim i visokoškolskim ustanovama, ali i u raznim drugim djelatnostima u kulturi, privredi, javnoj upravi, privatnom sektoru i dr.

Osim toga, po završetku studija student će biti osposobljen da:

- sistematično razumije područje studija i da vlada vještinama i metodama istraživačkog rada u vezi sa zadatim područjem;
- definiše studijski projekat istraživanja, a zatim provede istraživanje u skladu sa metodologijom naučno-istraživačkog rada u oblasti historijske nauke;
- originalnim istraživanjem da vlastiti naučni doprinos koji proširuje granice spoznaje u dатој oblasti;
- izvrši kritičku analizu, vrednuje i sintetizuje nova saznanja;
- komunicira sa kolegama, širom naučnom zajednicom i društvom, u vezi sa svojim područjem stručnog i naučnog znanja;
- nastavi naučna istraživanja, te da bude pokretač i nosilac društvenog napretka zasnovanog na znanju;
- sposobnost stvaranja i prezentiranja validnih i vjerodostojnih sudova o kompleksnim temama u okvirima relevantne društvene, znanstvene i etičke odgovornosti,
- sposobnost uključivanja u sistem obrazovnog i naučno-istraživačkog rada u sistemu visokog obrazovanja.

10. Lista nastavnika koji izvode nastavu na doktorskom studiju

Nastavnik	Predmet
Prof. dr Bego Omerčević, van prof.	Metodologija naučnoistraživačkog rada
Prof. dr Bruna Kuntić Makvić, r. prof	Historija rimske civilizacije
Prof. dr. Enver Imamović, emeritus	Gotska osvajanja bosanskohercegovačkih prostora
Prof. dr. Ivan Balta, red. prof.	Latinski jezik
Prof. dr. Enver Imamović, emeritus Doc. dr. Salmedin Mesihović,	Privreda na bosanskohercegovačkim prostorima u rimsko doba
Prof. dr Bego Omerčević, van. prof Doc. dr. Salmedin Mesihović,	Naselja i komunikacije na bosanskohercegovačkim prostorima u rimsko doba
Prof. dr Adib Dozić, van. prof.	Društvo i društveni odnosi antičkog doba
Prof. dr Salih Kulenović, emeritus	Etnostruktura stanovništva
Prof. dr Midhat Kozličić, red. prof.	Kulturna baština iz rimskog doba na

11. Nastavni programi predmeta (silabusi)**11. 1. Metodologija naučnoistraživačkog rada**

UNIVERZITET U TUZLI

FILOZOFSKI FAKULTET

NASTAVNI PROGRAM PREDMETA/KURSA:**Metodologija naučnoistraživačkog rada**

FAKULTET	Filozofski
KATEDRA	Historija
SMJER	Historija
ODSJEK	Historija
ETSC	7

SEDMIČNI BROJ SATI U SEMESTRU

Predavanja	2
Auditorne vježbe	0
Eksperimentalne vježbe	
NASTAVNIK	Prof. dr Bego Omerčević, van. profesor
ASISTENT	
INTERESNA GRUPA	Studenti prve godine doktorskog studija
KONSULTACIJE	Ponedjeljak od 11.00 do 13.00 i četvrtak od 15:00 do 17:00 sati u učionici 105
DODATNE INFORMACIJE U VEZI KURSA	Svakim radnim danom od 08:00 do 16:00. e-mail: bego.omercevic@untz.ba
Adresa fakulteta	T. Markovića br. 1. Tuzla
Telefon	387 /0/61 13 67 37.
Fax	Fax: 387 /0/35 30 63 31.
Telefon (kancelarija)	Fax: 387 /0/35 30 63 31.
Web strana fakulteta	http://webmail.untz.ba .
Web strana nastavnog kursa	http://webmail.untz.ba .

PREPORUČENA LITERATURA**a) Obvezna literatura:**

- Šamić, Midhad: Kako nastaje naučno djelo, Sarajevo 1971.
- Gros, Mirjana: Historijska znanost, Zagreb 1980.
- Filipović, Muhamed: Metodologija znanosti i znanstvenog rada, Sarajevo 2004.
- Popović, Vladislav, Metodologija arheoloških istraživanja, Beograd 1988.
- Habermans, Jirgen: Saznanje i interes, Beograd

b) Dopunska literatura:

- Weber, Maks: Metodologija društvenih nauka, Zagreb 1989.
- Zaječaranović, Gligorije: Osnovi metodologije nauke, Beograd 1987.
- Mihailović, Dobrivoje, Metodologija naučnih istraživanja, Beograd 1999.
- Metodologija savremene istorije, Institut za savremenu istoriju, Beograd 1987.

1975. - <i>Termiz, Dževad</i> : Metodologija društvenih nauka, Lukavac 2009. - <i>Mesihović, Nijaz</i> : Uvod u metodologiju društvenih nauka, Sarajevo 2003. - <i>Vujević, Miroslav</i> : Uvođenje u znanstveni rad u području društvenih znanosti, Zagreb 1990. - <i>Djilji, Djan Antonio</i> : Kako se istražuje, Školska knjiga Zagreb 1974. - <i>Ilić, Miloš</i> : Naučno istraživanje. Opšta metodologija, Beograd 1994.	- <i>Stojak, Rudi</i> : Metoda analize sadržaja, Tuzla 1990. - <i>Šešić, Bogdan</i> : Opšta metodologija, Beograd 1971. - <i>Kuvačić, Ivan</i> : Znanost i društvo, Zagreb 1977. - Metodologija društvenih nauka, Zbornik, Institut za kriminološka i kriminalistička istraživanja, Beograd 1963. - <i>Kundacina, Milenko</i> : Akademsko pisanje, Užice 2007.
PREDUSLOVI	Nema posebnih preduslova za pohadjanje ovog kursa.

SADRŽAJ KURSA

Uvod u metodologiju naučno-istraživačkog rada,
 Relevantne značajke o nauci, naučnoj djelatnosti i istraživanju,
 Klasifikacija nauke i naučne kategorije,
 Naučna, naučnostručna i stručna djela,
 Pojam i vrste naučnih djela,
 Metodologija naučnog istraživanja,
 Pojam i klasifikacija naučnih metoda,
 Metoda komparativne analize,
 Istraživanje i pregled literature,
 Postavljanje hipoteze i njena provjera,
 Tehnologija naučnog istraživanja,
 Pisanje istraživačkog projekta,
 Pisanje teksta i tehnička obrada rada,
 Tumačenje podataka, naučno zaključivanje i sinteze,
 Klasificiranje, prezentiranje i analiza podataka,
 Pisanje izvještaja – akademski standardi,

CILJEVI KURSA

- Ovladati osnovnim teorijskim konceptima istraživanja, razumijevanja i prezentovanja starovjekovne prošlosti na bosanskohercegovačkim prostorima,
- Usvojiti potrebna znanja i vještine za izradu samostalnih istraživačkih projekata iz područja starovjekovne historije,
- Ovladati istraživačkim metodama i tehnikama specifičnim za starovjekovnu historiju,
- Ovladati standardima akademskog pisanja i tehničke obrade rada,
- Pripremiti studenta za kreiranje prijave završnog rada (master teze).

OČEKIVANE RAZVOJNE SPOSOBNOSTI/KOMPETENCIJE STUDENATA

Na kraju kursa *uspješni studenti*, koji su tokom čitavog nastavnog perioda kontinuirano obavljali svoje obaveze, trebali bi biti sposobljeni da samostalno konceptualiziraju istraživački projekt iz područja starovjekovne historije, pravilno izaberu i realiziraju odgovarajuće istraživačke probleme i metode, artikulišu generalnu i pomoćne hipoteze, primijene odgovarajuće tehnike obrade podataka te samostalno interpretiraju dobijene rezultate i napišu izvještaj za naučni časopis.

NASTAVNE METODE KURSA

U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja očekivanih ciljeva kursa i kompetencija studenata na kraju semestra na kursu se koriste različite nastavne metode:

- predavanja,
- konsultacije,
- individualni projekti.

METODE PROVJERE ZNANJA

Završni ispit

Završni ispit se sastoji iz pismenog i usmenog dijela.

Pismeni dio ispita se sastoji od izrade pristupnog rada (istraživačkog projekta) u kojem student treba, oslanjajući se na usvojena teorijska znanja, razraditi metodologiju istraživanja konkretnog istraživačkog problema.

Usmeni dio ispita se sastoji iz prezentacije pristupnog rada i razgovora o glavnim pitanjima i konceptima aktueliziranim u radu.

SISTEM BODOVANJA

Maksimalan broj bodova se dobija sumiranjem maksimalno mogućeg broja bodova definiranih za svaki kriterij pojedinačno u toku semestra.

R. BR.	KRITERIJI OCJENJVANJA	BODOVI
1.	Prisustvo i aktivnost na predavanjima i vježbama	30
2.	Pristupni rad	30
3.	Usmeni dio završnog ispita	40
UKUPNO		100

SISTEM OCJENJVANJA

51- 60 bodova – ocjena 6 (E)

61- 70 bodova – ocjena 7 (D)

71- 80 bodova – ocjena 8 (C)

81- 90 bodova – ocjena 9 (B)

91- 100 bodova – ocjena 10 (A)

11. 2. Historija rimske civilizacije

UNIVERZITET U TUZLI	FILOZOFSKI FAKULTET
	

NASTAVNI PROGRAM PREDMETA/KURSA:

Historija rimske civilizacije

FAKULTET	Filozofski
KATEDRA	Historija
SMJER	Historija
ODSJEK	Historija
ETSC	7

SEDMIČNI BROJ SATI U SEMESTRU

Predavanja	2
Auditorne vježbe	0
Eksperimentalne vježbe	
NASTAVNIK	Prof. dr Bruna Kuntić-Makvić, red. profesor
ASISTENT	
INTERESNA GRUPA	Studenti prve godine doktorskog studija
KONSULTACIJE	Po dogovoru
DODATNE INFORMACIJE U VEZI KURSA	
Adresa fakulteta	T. Markovića br. 1. Tuzla
Telefon	387 /0/61 13 67 37.
Fax	Fax: 387 /0/35 30 63 31.
Telefon (kancelarija)	Fax: 387 /0/35 30 63 31.
Web strana fakulteta	http://webmail.untz.ba .
Web strana nastavnog kursa	http://webmail.untz.ba .

PREPORUČENA LITERATURA

b) Obvezna literatura:

- N.A.Maškin, *Istorija starog Rima*, Beograd 1978.
- M. Rostovcev, *Istorija starog sveta* (Grčka i Rim), Novi sad, 1990.
- V. Pavičević, *Povijest svijeta od pretka do danas*, Zagreb, 1960.
- P. Grimal, *Rimska civilizacija*, Beograd, 1968.
- F. Chamoux, *Grčka civilizacija*, Zagreb.

b) Dopunska literatura:

- V.I. Avdijev, *Istorija starog istoka*, Beograd 1952.
- G. Novak, *Istorija Egipta*, Zagreb 1988.
- V.V. Struve-D.P. Kalistov, *Stara Grčka*, Sarajevo 1969.
- H. Kreissig, *Povijest helenizma*, Zagreb 1987.
- F. Papazoglu, *Istorija helenizma*, Beograd 1967.

PREDUSLOVI	Nema posebnih preduslova za pohađanje ovog kursa.
SADRŽAJ KURSA	
<p>Civilizacija: pojam civilizacije, karakteristike civilizacije i klasifikacija civilizacija, Predrimske civilizacije, Nastanak rimske civilizacije, Uspon rimske civilizacije, Društveno-ekonomskе, etničke, političke i kulturne osobenosti rimske civilizacije, Širenje rimske civilizacije, Uzroci propasti i nestanka rimske civilizacije, Posljedice propasti rimske civilizacije.</p>	
CILJEVI KURSA	
<ul style="list-style-type: none"> - Usvojiti osnovne teorijske pojmove o civilizaciji, njenim osobenostima i klasifikaciju civilizacija, - Usvojiti potrebna znanja o predrimskim civilizacijama (egipatska, sumersko-akadska, babilonska, feničanska, persijska i grčka civilizacija, - Ovladati potrebnim znanjima o nastanku i usponu rimske civilizacije, - Usvojiti potrebna znanja o uzrocima propasti rimske civilizacije - Usvojiti potrebna znanja o posljedicama propasti rimske civilizacije, - Osposobljavanje kandidata za istraživački rad iz historije starog vijeka kroz prizmu proučavanja i poimanja rimske civilizacije. 	
OČEKIVANE RAZVOJNE SPOSOBNOSTI/KOMPETENCIJE STUDENATA	
<p>Na kraju kursa <i>uspješni studenti</i>, koji su tokom čitavog nastavnog perioda kontinuirano obavljali svoje obaveze, trebali bi biti osposobljeni da samostalno konceptualiziraju istraživački projekat iz područja starovjekovne historije, pravilno izaberu i realiziraju odgovarajuće istraživačke probleme i metode, artikulišu generalnu i pomoćne hipoteze, primijene odgovarajuće tehnike obrade podataka te samostalno interpretiraju dobijene rezultate i napišu izvještaj za naučni časopis.</p>	
NASTAVNE METODE KURSA	
<p>U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja očekivanih ciljeva kursa i kompetencija studenata na kraju semestra na kursu se koriste različite nastavne metode:</p> <ul style="list-style-type: none"> - predavanja, - konsultacije, - individualni projekti. 	
METODE PROVJERE ZNANJA	
<p>Završni ispit se sastoji iz pismenog i usmenog dijela. Pismeni dio ispita se sastoji od izrade pristupnog istraživačkog rada (usmjerenog na određeni problem) u kojem student treba uspostaviti vezu između nastanka i uspona</p>	

rimске civilizacije sa stanjem na bosanskohercegovačkim prostorima u rimsko doba, Usmeni dio ispita se sastoji iz prezentacije pristupnog rada i razgovora o glavnim pitanjima i konceptima aktueliziranim u radu.

SISTEM BODOVANJA

Maksimalan broj bodova se dobija sumiranjem maksimalno mogućeg broja bodova definiranih za svaki kriterij pojedinačno u toku semestra.

R. BR.	KRITERIJI OCJENJIVANJA	BODOVI
1.	Prisustvo i aktivnost na predavanjima i vježbama	30
2.	Pristupni rad	30
3.	Usmeni dio završnog ispita	40
UKUPNO		100

SISTEM OCJENJIVANJA
51- 60 bodova – ocjena 6 (E)
61- 70 bodova – ocjena 7 (D)
71- 80 bodova – ocjena 8 (C)
81- 90 bodova – ocjena 9 (B)
91- 100 bodova – ocjena 10 (A)

11. 3. Gotska osvajanja bosanskohercegovačkih prostora

UNIVERZITET U TUZLI	FILOZOFSKI FAKULTET
	
NASTAVNI PROGRAM PREDMETA/KURSA:	
Gotska osvajanja bosanskohercegovačkih prostora	
FAKULTET	Filozofski
KATEDRA	Historija
SMJER	Historija
ODSJEK	Historija
ETSC	7
SEDMIČNI BROJ SATI U SEMESTRU	
Predavanja	2
Auditorne vježbe	0
Eksperimentalne vježbe	
NASTAVNIK	Prof. dr. Enver Imamović, emeritus
ASISTENT	
INTERESNA GRUPA	Studenti prve godine doktorskog studija
KONSULTACIJE	Svaki drugi petak od 10:00 do 12:00 sati
DODATNE INFORMACIJE U VEZI KURSA	
Adresa fakulteta	T. Markovića br. 1. Tuzla
Telefon	387 /0/61 13 67 37.
Fax	Fax: 387 /0/35 30 63 31.
Telefon (kancelarija)	Fax: 387 /0/35 30 63 31.
Web strana fakulteta	http://webmail.untz.ba
Web strana nastavnog kursa	http://webmail.untz.ba
PREPORUČENA LITERATURA	
<p><i>c) Obvezna literatura:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - N.A.Maškin, <i>Istorija starog Rima</i>, Beograd 1978. - M. Rostovcev, <i>Istorija starog sveta</i> (Grčka i Rim), Novi sad 1990. - G. Novak, <i>Prošlost Dalmacije</i>, Zagreb 1944. - Grupa autora, <i>Kulturna istorija Bosne i Hercegovine</i>, Sarajevo 1984. - I. Bojanovski, <i>Bosna i Hercegovina u antičko doba</i>, Sarajevo 1988. - E. Imamović, <i>Antički kultni i votivni spomenici na</i> 	
<p><i>b) Dopunska literatura:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - V. Pavičević, <i>Povijest svijeta od pretka do danas</i>, Zagreb, 1960. - Arheloški leksikon Bosne i Hercegovine, tom I-III, Sarajevo 1988. - P. Grimal, <i>Rimska civilizacija</i>, Beograd, 1968. - A. Stipčević, <i>Iliri</i>, Zagreb 1991. - J. Wilkes, <i>Iliri</i>, Split 2001. - V. Paškvalin, <i>Kršćanstvo kasne antike u zaledju Salone i Narone</i>, Sarajevo 2003. 	

<p>području Bosne i Hercegovine, Sarajevo 1977.</p> <p>- B. Omerčević, <i>Bosna i Hercegovina u vrijeme kasne antike</i>, Tuzla 2010.</p>	<p>- E. Pašalić, <i>Antička naselja i komunikacije u Bosni i Hercegovini</i>, Sarajevo 1960.</p>
<p>PREDUSLOVI</p>	<p>Nema posebnih preduslova za pohađanje ovog kursa.</p>
<p>SADRŽAJ KURSA</p>	
<p>Uzroci krize i propasti Rimskog carstva (IV do 476. godine), Stanje na bosanskohercegovačkim prostorima u vrijeme krize rimskog carstva (IV do polovine VI st.) Goti (porijeklo), Širenje Gota (Vizigota) na bosanskohercegovačke prostore, Širenje Gota (Ostrogota) na bosanskohercegovačke prostore, Ostrogotska kraljevina, Privredna renesansa bosanskohercegovačkih prostora u vrijeme ostrogotske uprave, Propast Ostrogotske kraljevine, <u>Stanje na bosanskohercegovačkim prostorima nakon ostrogotske vladavine.</u></p>	
<p>CILJEVI KURSA</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - Usvojiti osnovna znanja o uzrocima koji su doveli do propasti i nestanka Rimske imperije, - Usvojiti potrebna znanja o refleksijama propasti Rimskog carstva na bosanskohercegovačke prostore, - Ovladati potrebnim znanjima o pojavi i širenju Gota na bosanskohercegovačkim prostorima, - Usvojiti potrebna znanja o nastanku i usponu Ostrogotske kraljevine, - Ovladati potrebnim znanjima o uzrocima propasti Ostrogotske kraljevine, - Usvojiti potrebna znanja o posljedicama propasti Gotske države, - Osposobljavanje kandidata za istraživački rad iz historije starog vijeka kroz prizmu istraživanja, proučavanja i poimanja prisustva Gota na bosanskohercegovačkim prostorima. 	
<p>OČEKIVANE RAZVOJNE SPOSOBNOSTI/KOMPETENCIJE STUDENATA</p>	
<p>Na kraju kursa <i>uspješni studenti</i>, koji su tokom čitavog nastavnog perioda kontinuirano obavljali svoje obaveze, trebali bi biti osposobljeni da samostalno konceptualiziraju istraživački projekat iz područja starovjekovne historije, pravilno izaberi i realiziraju odgovarajuće istraživačke probleme i metode, artikulišu generalnu i pomoćne hipoteze, primijene odgovarajuće tehnike obrade podataka te samostalno interpretiraju dobijene rezultate i napišu izvještaj za naučni časopis.</p>	
<p>NASTAVNE METODE KURSA</p>	
<p>U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja očekivanih ciljeva kursa i kompetencija studenata na kraju semestra na kursu se koriste različite nastavne metode:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - predavanja, - konsultacije, - individualni projekti. 	
<p>METODE PROVJERE ZNANJA</p>	
<p>Završni ispit se sastoji iz pismenog i usmenog dijela. Pismeni dio ispita se sastoji od izrade pristupnog istraživačkog rada (usmjerenog na određeni problem) u kojem student treba uspostaviti vezu između pojave i širenja Gota sa</p>	

stanjem na bosanskohercegovačkim prostorima u rimsko doba,
Usmeni dio ispita se sastoji iz prezentacije pristupnog rada i razgovora o glavnim
pitanjima i konceptima aktueliziranim u radu.

SISTEM BODOVANJA

Maksimalan broj bodova se dobija sumiranjem maksimalno mogućeg broja bodova
definiranih za svaki kriterij pojedinačno u toku semestra.

R. BR.	KRITERIJI OCJENJVANJA	BODOVI
1.	Prisustvo i aktivnost na predavanjima i vježbama	30
2.	Pristupni rad	30
3.	Usmeni dio završnog ispita	40
UKUPNO		100

SISTEM OCJENJVANJA
51- 60 bodova – ocjena 6 (E)
61- 70 bodova – ocjena 7 (D)
71- 80 bodova – ocjena 8 (C)
81- 90 bodova – ocjena 9 (B)
91- 100 bodova – ocjena 10 (A)

11. 4. Antički latineti na spomenicima (u Bosni i Hercegovini)

UNIVERZITET U TUZLI	FILOZOFSKI FAKULTET
	
NASTAVNI PROGRAM PREDMETA/KURSA:	
Antički latineti na spomenicima (u Bosni i Hercegovini)	
FAKULTET	Filozofski
KATEDRA	Historija
SMJER	Historija
ODSJEK	Historija
ETSC	7
SEDMIČNI BROJ SATI U SEMESTRU	
Predavanja	2
Auditorne vježbe	0
Eksperimentalne vježbe	
NASTAVNIK	Prof. dr. Ivan Balta, red. profesor
ASISTENT	
INTERESNA GRUPA	Studenti prve godine doktorskog studija
KONSULTACIJE	Četvrtak od 10:00 do 12:00 sati u učionici 105.
DODATNE INFORMACIJE U VEZI KURSA	Svaki drugi četvrtak od 08:00 do 13:00. e-mail: ivanbalta@gmail.com
Adresa fakulteta	T. Markovića br. 1. Tuzla
Telefon	387 /0/61 13 67 37.
Fax	Fax: 387 /0/35 30 63 31.
Telefon (kancelarija)	Fax: 387 /0/35 30 63 31.
Web strana fakulteta	http://webmail.untz.ba .
Web strana nastavnog kursa	http://webmail.untz.ba .
PREPORUČENA LITERATURA	
<p>a) Obvezna literatura:</p> <ul style="list-style-type: none"> - E. Imamović, <i>Antički kulturni i votivni spomenici na području Bosne i Hercegovine</i>, Sarajevo, 1977. - I. Balta, <i>Latinsko-bosanski i Bosansko-latinski rječnik</i>, Tuzla, 2000., II. izdanje, 2005. - I. Bojanovski, <i>Bosna i Hercegovina u antičko doba</i>, Sarajevo 1988. - A. Cappelli, <i>Dizionario di abbreviature latine ed italiane</i>, sesta edizione, Milano, 1979. - D. Basler, <i>Kršćanska arheologija</i>, Mostar 1986. 	
<p>b) Dopunska literatura:</p> <ul style="list-style-type: none"> - G. Novak, <i>Prošlost Dalmacije</i>, Zagreb 1944. - Grupa autora, <i>Kulturna istorija Bosne i Hercegovine</i>, Sarajevo 1984. - V. Paškvalin, <i>Kršćanstvo kasne antike u zaleđu Salone i Narone</i>, Sarajevo 2003. - E. Pašalić, <i>Antička naselja i komunikacije u Bosni i Hercegovini</i>, Sarajevo 1960. 	

- B. Omerčević, <i>Bosna i hercegovina u vrijeme kasne antike</i> , Tuzla 2010.	
PREDUSLOVI	Nema posebnih preduslova za poхађање ovog kursa.
SADRŽAJ KURSA	
<p>I tema: <i>Uvod u antički latinitet, posebno na tlu Bosne i Hercegovine</i> Vocabularium scripturae latinae,</p> <p>II tema: <i>Spomenici na antičkom latinitetu</i> Rimsko osvajanje današnje Bosne i Hercegovine,</p> <p>III tema: <i>Antički latinitet na spomenicima u vremenu uspostavljanja rimske vlasti u Bosni i Hercegovini</i> Latinska romanizacija bosanskohercegovačkih prostora,</p> <p>IV tema: <i>Skraćenice antičkog latiniteta na epigrafskim spomenicima</i> Latinske skraćenice u starom vijeku (Rimska epoha)</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Notae iuris, b) Notae tironianae, c) Rímske brojke, <p>V tema: <i>Latinitet u arhitekturi i graditeljstvu u Bosni i Hercegovini u vrijeme antike</i> Latinitet na spomenicima rimske arhitekture i graditeljstva: Domavija, Ilijadža kod Sarajeva, područje Blagaja, vila u Mogorjelu, Lisičići kod Konjica, Višići itd.,</p> <p>VI tema: <i>Arhitektura nadgrobnih spomenika na latinitetu kasnoantičkog doba</i> Prijevodi sa spomenika pisanim antičkim latinitetom (izbor),</p> <p>VII tema: <i>Bosanskohercegovačka umjetnost u doba antike pisana latinitetom</i> Mozaici i primjenjena umjetnost (izrada zlatnog i srebrenog nakita, staklarstvo, izrada ukrasa na odjeći) – pisana antičkim latinitetom.</p>	
CILJEVI KURSA	
<ul style="list-style-type: none"> - spoznati temeljne latinsko-historijske jezične pojmove antičkog latiniteta, - spoznati raritetne spomenike na latinskom jeziku (u BiH), - poboljšati sposobnost iščitavanja uncijalnih i poluuncijalnih slova antičkog latiniteta, - spoznati antičku prošlost na tlu Bosne i Hercegovine kroz obilježja latinizma, - spoznati društveno-ekonomska i politička kretanja kroz latinske spomenike, - spoznati nastanak i razvoj latinske civilizacije kroz spomeničku kulturu, - spoznati društveno-ekonomske odnose i njihov razvitak kroz prevedene epigrafske natpise Bosne i Hercegovine, - spoznati političke događaje i važnije ličnosti kroz antički latinizam (u BiH), - spoznati kulturni razvoj društva kroz prevodenje antičkih latinskih tekstova, - podstaći i podržati razvoj prevodilačke vještine antičkih spomeničkih latinskih tekstova kod postdiplomaca i njihovu primjenu stecenih saznanja, - unaprijediti sposobnosti prevodenja latinskih natpisa na polju pisanog i verbalnog izražavanja, - unaprijediti vještine uočavanja i razrješenja skraćenica antičkog latinizma kroz spomeničku baštinu (u BiH), - poboljšati sposobnosti postdiplomaca vezane za kontinuirani rad, omogućiti postdiplomcima aktivno učešće u aktivnostima i obavezama kroz interaktivan nastavni pristup. 	
OČEKIVANE RAZVOJNE SPOSOBNOSTI/KOMPETENCIJE STUDENATA	
Na kraju kursa <i>uspješni studenti</i> , koji su tokom čitavog nastavnog perioda kontinuirano obavljali svoje obaveze, trebali bi biti sposobljeni da samostalno konceptualiziraju istraživački projekat iz područja starovjekovne historije, pravilno izaberu i realiziraju odgovarajuće istraživačke probleme i metode, artikulišu generalnu i pomoćne hipoteze, primjene odgovarajuće tehnike obrade podataka te samostalno interpretiraju dobijene	

rezultate i napišu izvještaj za naučni časopis.

NASTAVNE METODE KURSA

U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja očekivanih ciljeva kursa i kompetencija studenata na kraju semestra na kursu se koriste različite nastavne metode:

- predavanja,
- konsultacije,
- individualni projekti.

METODE PROVJERE ZNANJA

Završni ispit se sastoji iz pismenog i usmenog dijela.

Pismeni dio ispita se sastoji od izrade pristupnog istraživačkog rada (usmjerenog na određeni problem) u kojem student treba pokazati sposobnosti čitanja i prevođenja antičkih latiniteta pronađenih na bosanskohercegovačkim prostorima,

Usmeni dio ispita se sastoji iz prezentacije pristupnog rada i razgovora o glavnim pitanjima i konceptima aktueliziranim u radu.

SISTEM BODOVANJA

Maksimalan broj bodova se dobija sumiranjem maksimalno mogućeg broja bodova definiranih za svaki kriterij pojedinačno u toku semestra.

R. BR.	KRITERIJI OCJENJVANJA	BODOVI
1.	Prisustvo i aktivnost na predavanjima i vježbama	30
2.	Pristupni rad	30
3.	Usmeni dio završnog ispita	40
UKUPNO		100

SISTEM OCJENJVANJA

- 51- 60 bodova – ocjena 6 (E)
- 61- 70 bodova – ocjena 7 (D)
- 71- 80 bodova – ocjena 8 (C)
- 81- 90 bodova – ocjena 9 (B)
- 91- 100 bodova – ocjena 10 (A)

11. 5. Privreda na bosanskohercegovačkim prostorima u rimsko doba

UNIVERZITET U TUZLI	FILOZOFSKI FAKULTET
NASTAVNI PROGRAM PREDMETA/KURSA:	
Privreda na bosanskohercegovačkim prostorima u rimsko doba	
FAKULTET	Filozofski
KATEDRA	Historija
SMJER	Historija
ODSJEK	Historija
ETSC	7
SEDMIČNI BROJ SATI U SEMESTRU	
Predavanja	2
Auditorne vježbe	0
Eksperimentalne vježbe	
NASTAVNIK	Prof. dr. Enver Imamović, emeritus Doc. dr. Salmedin Mesihović, docent
ASISTENT	
INTERESNA GRUPA	Studenti prve godine doktorskog studija
KONSULTACIJE	Po dogovoru
DODATNE INFORMACIJE U VEZI KURSA	
Adresa fakulteta	T. Markovića br. 1. Tuzla
Telefon	387 /0/61 13 67 37.
Fax	Fax: 387 /0/35 30 63 31.
Telefon (kancelarija)	Fax: 387 /0/35 30 63 31.
Web strana fakulteta	http://webmail.untz.ba .
Web strana nastavnog kursa	http://webmail.untz.ba .
PREPORUČENA LITERATURA	
<p><i>a) Obvezna literatura:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - N.A.Maškin, <i>Istorija starog Rima</i>, Beograd 1978. - Grupa autora, <i>Kulturna istorija Bosne i Hercegovine</i>, Sarajevo 1984. - I. Bojanovski, <i>Bosna i Hercegovina u antičko doba</i>, Sarajevo 1988. - B. Omerčević, <i>Bosna i Hercegovina u vrijeme kasne antike</i>, Tuzla 2010. - E. Pašalić, <i>Problemi ekonomskog razvijanja u unutrašnjosti rimske provincije Dalmacije</i>, CBI, Sarajevo V/1967. - E. Imamović, <i>Eksploracija zlata i srebra u</i> 	
<p><i>b) Dopunska literatura:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Arheloški leksikon Bosne i Hercegovine, tom I-III, Sarajevo 1988. - G. Novak, <i>Prošlost Dalmacije</i>, Zagreb 1944. - E. Pašalić, <i>Antička naselja i komunikacije u Bosni i Hercegovini</i>, Sarajevo 1960. - E. Imamović, <i>Antički kulturni i votivni spomenici na području Bosne i Hercegovine</i>, Sarajevo 1977. - E. Imamović, <i>Srebrenica i okolica u rimsko doba</i>, ČIG, Tuzla XVII/2002. - I. Bojanovski, <i>Stari Majdan - O rimskom rudarstvu i metalurgiji u sjeverozapadnoj Bosni</i>, 	

<i>rimskoj provinciji Dalmaciji</i> , Godišnjak, DI BiH, Sarajevo 1974. - A. Škegro, <i>Gospodarstvo rimske provincije Dalmacije</i> , Zagreb 1999.	Zbornik AD BiH, Sarajevo I/1983. - V. Čurčić, <i>Historija rударства i топонијарства у Босни и Херцеговини</i> , Rudarsko-topioničarski vesnik, Beograd I/1930.
PREDUSLOVI	Nema posebnih preduslova za pohađanje ovog kursa.
SADRŽAJ KURSA	
<p>Stanje privrede na bosanskohercegovačkim prostorima u ranoj fazi rimske uprave (od 9. god. do kraja II stoljeća), Privredni procvat na bosanskohercegovačkim prostorima u vrijeme Severijanske obnove (kraj II i prva polovina III stoljeća), Pljoprireda, Stočarstvo, Zanatstvo, Rudarstvo, Trgovina, Stagnacija i odumiranje privrede na bosanskohercegovačkim prostorima, Refleksije krize i propasti Rimskog carstva na bosanskohercegovačke prostore, Obnavljanje privrede u vrijeme gotske uprave, Potpuno odumiranje privrede na bosanskohercegovačkim prostorima (kraj VI i početak VII stoljeća).</p>	
CILJEVI KURSA	
<ul style="list-style-type: none"> - Usvojiti osnovna znanja o privredi i privređivanju na bosanskohercegovačkim prostorima u ranoj fazi rimske uprave (od 9. god. do kraja II stoljeća) i vremenu obnove, - Usvojiti potrebna znanja o privrednim granama i njihovom razvoju u vrijeme Severijanske obnove, - Ovladati potrebnim znanjima o iskorištavanju privrednih resursa i njihovom korištenju za svakodnevne potrebe, - Usvojiti potrebna znanja o uzrocima stagnacije i odumiranja privrednih djelatnosti tokom IV i u prvoj polovini V stoljeća, - Ovladati potrebnim znanjima o privrednoj renesansi u vrijeme Gota, - Usvojiti potrebna znanja o rezultatima i posljedicama odumiranja privrede na bosanskohercegovačkim prostorima, - Osposobljavanje kandidata za istraživački rad iz historije starog vijeka kroz prizmu istraživanja, proučavanja i poimanja privrede i privređivanja u vrijeme rimsко-gotske uprave. 	
OČEKIVANE RAZVOJNE SPOSOBNOSTI/KOMPETENCIJE STUDENATA	
Na kraju kursa <i>uspješni studenti</i> , koji su tokom čitavog nastavnog perioda kontinuirano obavljali svoje obaveze, trebali bi biti osposobljeni da samostalno konceptualiziraju istraživački projekat iz područja starovjekovne historije, pravilno izabere i realiziraju odgovarajuće istraživačke probleme i metode, artikulišu generalnu i pomoćne hipoteze, primijene odgovarajuće tehnike obrade podataka te samostalno interpretiraju dobijene rezultate i napišu izvještaj za naučni časopis.	
NASTAVNE METODE KURSA	
U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja očekivanih ciljeva kursa i kompetencija studenata na kraju semestra na kursu se koriste različite nastavne metode:	
<ul style="list-style-type: none"> - predavanja, - konsultacije, - individualni projekti. 	

METODE PROVJERE ZNANJA

Završni ispit se sastoji iz pismenog i usmenog dijela.

Pismeni dio ispita se sastoji od izrade pristupnog istraživačkog rada (usmjerenog na određeni problem) u kojem student treba uspostaviti vezu između privrednih tokova unutar rimske države sa stanjem na bosanskohercegovačkim prostorima.

Usmeni dio ispita se sastoji iz prezentacije pristupnog rada i razgovora o glavnim pitanjima i konceptima aktueliziranim u radu.

SISTEM BODOVANJA

Maksimalan broj bodova se dobija sumiranjem maksimalno mogućeg broja bodova definiranih za svaki kriterij pojedinačno u toku semestra.

R. BR.	KRITERIJI OCJENJIVANJA	BODOVI
1.	Prisustvo i aktivnost na predavanjima i vježbama	30
2.	Pristupni rad	30
3.	Usmeni dio završnog ispita	40
UKUPNO		100

SISTEM OCJENJIVANJA

51- 60 bodova – ocjena 6 (E)

61- 70 bodova – ocjena 7 (D)

71- 80 bodova – ocjena 8 (C)

81- 90 bodova – ocjena 9 (B)

91- 100 bodova – ocjena 10 (A)

11. 6. Naselja i komunikacije na bosanskohercegovačkim prostorima u rimsko doba

UNIVERZITET U TUZLI	FILOZOFSKI FAKULTET
	

NASTAVNI PROGRAM PREDMETA/KURSA:

Naselja i komunikacije na bosanskohercegovačkim prostorima u rimsko doba

FAKULTET	Filozofski
KATEDRA	Historija
SMJER	Historija
ODSJEK	Historija
ETSC	7

SEDMIČNI BROJ SATI U SEMESTRU

Predavanja	2
Auditorne vježbe	0
Eksperimentalne vježbe	
NASTAVNIK	Prof. dr Bego Omerčević, van. prof Doc. dr. Salmedin Mesihović, docent
ASISTENT	
INTERESNA GRUPA	Studenti prve godine doktorskog studija
KONSULTACIJE	Utorak od 15.00 do 17.00 i petak od 10:00 do 12:00 sati i po dogovoru
DODATNE INFORMACIJE U VEZI KURSA	Svakim radnim danom od 08:00 do 16:00.
Adresa fakulteta	T. Markovića br. 1. Tuzla
Telefon	387 /0/61 13 67 37.
Fax	Fax: 387 /0/35 30 63 31.
Telefon (kancelarija)	Fax: 387 /0/35 30 63 31.
Web strana fakulteta	http://webmail.untz.ba .
Web strana nastavnog kursa	http://webmail.untz.ba .

PREPORUČENA LITERATURA

<i>a) Obvezna literatura:</i>	<i>b) Dopunska literatura:</i>
- Ph. Ballif, <i>Römische Strassen in Bosnien und der Herzegovina</i> , Wien 1893.	- Arheloški leksikon Bosne i Hercegovine, tom I-III, Sarajevo 1988.
- G. Novak, <i>Topografija i etnografija rimske provincije Dalmacije</i> , Nastavni vjesnik, Zagreb 1948.	- G. Novak, <i>Prošlost Dalmacije</i> , Zagreb 1944.
- Grupa autora, <i>Kulturna istorija Bosne i Hercegovine</i> , Sarajevo 1984.	- E. Pašalić, <i>Tragom rimske ceste od Mliništa preko Podrašnice do Banja Luke</i> , Glasnik Zemaljsko muzeja Sarajevo, Sveska IX, Sarajevo 1954.
- I. Bojanovski, <i>Bosna i Hercegovina u antičko doba</i> , Sarajevo 1988.	- E. Pašalić, <i>Problemi ekonomskog razvijatka u unutrašnjosti rimske provincije Dalmacije</i> , CBI, Sarajevo V/1967.
- B. Omerčević, <i>Bosna i Hercegovina u vrijeme</i>	- E. Imamović, <i>Eksploracija zlata i srebra u</i>

<p><i>kasne antike</i>, Tuzla 2010.</p> <ul style="list-style-type: none"> - I. Bojanovski, <i>Dolabelin sistem cesta u rimske provinciji Dalmaciji</i>, Djela ANUBiH knj. XLVII/2, Sarajevo 1974. - E. Pašalić, <i>Antička naselja i komunikacije u Bosni i Hercegovini</i>, Sarajevo 1960. - E. Imamović, <i>Antički kulnici i votivni spomenici na području Bosne i Hercegovine</i>, Sarajevo 1977. 	<p><i>rimskoj provinciji Dalmaciji</i>, Godišnjak, DI BiH, Sarajevo 1974.</p> <ul style="list-style-type: none"> - E. Imamović, <i>Srebrenica i okolica u rimsko doba</i>, ČIG, Tuzla XVII/2002. - A. Škrga, <i>Gospodarstvo rimske provincije Dalmacije</i>, Zagreb 1999.
PREDUSLOVI	Nema posebnih preduslova za pohađanje ovog kursa.

SADRŽAJ KURSA

Predimska (ilirska naselja):

- a) gradinska,
- b) sojenička.

Rimska naselja:

- a) poljoprivredna (vile rustike),
- b) rudarska,
- c) naselja uz mineralna vrela,
- d) naselja uz vojne logore.

Putne saobraćajnice:

- a) magistralne,
- b) vicinalne.

Arhitektura naselja,

Gradjevinski materijali,

Tehnika gradnje naselja i komunikacija.

CILJEVI KURSA

- Usvojiti osnovna znanja o naseljima i komunikacijama na bosanskohercegovačkim prostorima u rimsko doba,
- Usvojiti potrebna znanja o vrstama, tipovima naselja, načinu gradnje, građevinskom materijalu itd.,
- Ovladati potrebnim znanjima o izgradnji putnih saobraćajnica, njihovoj namjeni, vrstama i kvalitetu istih,
- Usvojiti potrebna znanja o arhitekturi naselja,
- Ovladati potrebnim znanjima o značaju putnih komunikacija,
- Osposobiti studente za istraživački rad iz historije starog vijeka kroz prizmu istraživanja, proučavanja i poimanja izgradnje naselja i putnih komunikacija u rimsko doba.

OČEKIVANE RAZVOJNE SPOSOBNOSTI/KOMPETENCIJE STUDENATA

Na kraju kursa *uspješni studenti*, koji su tokom čitavog nastavnog perioda kontinuirano obavljali svoje obaveze, trebali bi biti osposobljeni da samostalno konceptualiziraju istraživački projekat iz područja starovjekovne historije, pravilno izabere i realiziraju odgovarajuće istraživačke probleme i metode, artikulišu generalnu i pomoćne hipoteze, primjene odgovarajuće tehnike obrade podataka te samostalno interpretiraju dobijene rezultate i napišu izvještaj za naučni časopis.

NASTAVNE METODE KURSA

U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja očekivanih ciljeva kursa i kompetencija studenata na kraju semestra na kursu se koriste različite nastavne metode:

- predavanja,
- konsultacije,
- individualni projekti.

METODE PROVJERE ZNANJA

Završni ispit se sastoji iz pismenog i usmenog dijela.

Pismeni dio ispita se sastoji od izrade pristupnog istraživačkog rada (usmjerenog na određeni problem) u kojem student treba uspostaviti vezu između izgradnje naselja i podizanja putnih komunikacija sa ondašnjim stanjem na bosanskohercegovačkim prostorima.

Usmeni dio ispita se sastoji iz prezentacije pristupnog rada i razgovora o glavnim pitanjima i konceptima aktueliziranim u radu.

SISTEM BODOVANJA

Maksimalan broj bodova se dobija sumiranjem maksimalno mogućeg broja bodova definiranih za svaki kriterij pojedinačno u toku semestra.

R. BR.	KRITERIJI OCJENJIVANJA	BODOVI
1.	Prisustvo i aktivnost na predavanjima i vježbama	30
2.	Pristupni rad	30
3.	Usmeni dio završnog ispita	40
UKUPNO		100

SISTEM OCJENJIVANJA

51- 60 bodova – ocjena 6 (E)

61- 70 bodova – ocjena 7 (D)

71- 80 bodova – ocjena 8 (C)

81- 90 bodova – ocjena 9 (B)

91- 100 bodova – ocjena 10 (A)

11. 7. Društvo i društveni odnosi antičkog doba

UNIVERZITET U TUZLI

FILOZOFSKI FAKULTET

NASTAVNI PROGRAM PREDMETA/KURSA:

Društvo i društveni odnosi antičkog doba

FAKULTET	Filozofski
KATEDRA	Historija
SMJER	Historija
ODSJEK	Historija
ETSC	7

SEDMIČNI BROJ SATI U SEMESTRU

Predavanja	2
Auditorne vježbe	0
Eksperimentalne vježbe	
NASTAVNIK	Prof. dr Adib Đozić, van. profesor
ASISTENT	
INTERESNA GRUPA	Studenti prve godine doktorskog studija
KONSULTACIJE	Ponedjeljak od 11:00 do 13:00 i srijeda od 11:00 do 14:00 sati
DODATNE INFORMACIJE U VEZI KURSA	Svakim radnim danom od 08:00 do 16:00.
Adresa fakulteta	T. Markovića br. 1. Tuzla
Telefon	387 /0/61 13 67 37.
Fax	Fax: 387 /0/35 30 63 31.
Telefon (kancelarija)	Fax: 387 /0/35 30 63 31.
Web strana fakulteta	http://webmail.untz.ba
Web strana nastavnog kursa	http://webmail.untz.ba

PREPORUČENA LITERATURA

<p>a) <i>Obvezna literatura:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Grupa autora, <i>Kulturna istorija Bosne i Hercegovine</i>, Sarajevo 1984. - I. Bojanovski, <i>Bosna i Hercegovina u antičko doba</i>, Sarajevo 1988. - B. Omerčević, <i>Bosna i Hercegovina u vrijeme kasne antike</i>, Tuzla 2010. - E. Imamović, <i>Antički kultni i votivni spomenici na području Bosne i Hercegovine</i>, Sarajevo 1977. - E. Pašalić, <i>Problemi ekonomskog razvitka u unutrašnjosti rimske provincije Dalmacije</i>, CBI, Sarajevo V/1967. - A. Škegro, <i>Gospodarstvo rimske provincije</i> 	<p>b) <i>Dopunska literatura:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - G. Novak, <i>Prošlost Dalmacije</i>, Zagreb 1944. - E. Pašalić, <i>Antička naselja i komunikacije u Bosni i Hercegovini</i>, Sarajevo 1960. - E. Imamović, <i>Eksploracija zlata i srebra u rimskoj provinciji Dalmaciji</i>, Godišnjak, DI BiH, Sarajevo 1974. - E. Imamović, <i>Srebrenica i okolica u rimsko doba</i>, ČIG, Tuzla XVII/2002. - V. Čurčić, <i>Historija rudarstva i topioničarstva u Bosni i Hercegovini</i>, Rudarsko-topioničarski vesnik, Beograd I/1930.
---	--

<i>Dalmacije, Zagreb 1999.</i>	
PREDUSLOVI	Nema posebnih preduslova za pohađanje ovog kursa.
SADRŽAJ KURSA	
<p>Tema I: Pojmovno određenje društva i društvenih odnosa u antičkom dobu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Osnovne sociološke karakteristike društva na bosanskohercegovačkim prostorima u vrijeme antike, - Ekonomска садрžајност društva bosanskohercegovačkih prostora, <p>Tema II: Društvena struktura na bosanskohercegovačkim prostorima u vrijeme antike,</p> <ul style="list-style-type: none"> - Starosjedioci (Iliri) - Doseljenici (Italici, Grci, Egipćani, Feničani, Goti, Avari, Slaveni i drugi), - Ratarsko stanovništvo, - Gradsко stanovništvo, - Rudari, - Zanatlije, - Trgovci, - Robovi, <p>Tema III: Romanizacija starosjedilačkog stanovništva,</p> <ul style="list-style-type: none"> - Odnos rimskih vlasti prema starosjedilačkom stanovništvu bosanskohercegovačkih prostora - Odnosi između starosjedilačkog i doseljeničkog stanovništva, - Promjene društvene strukture stanovništva na bosanskohercegovačkim prostorima u vrijeme antike, <p>Tema IV: Urbano-ruralna struktura stanovništva na bosanskohercegovačkim prostorima</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izgradnja naselja, - Podizanje putnih saobraćajnica, - Migracije bosanskohercegovačkog stanovništva, 	
CILJEVI KURSA	
<ul style="list-style-type: none"> - Usvojiti osnovna sociološke karakteristike društva na bosanskohercegovačkim prostorima u vrijeme antike, - Ovladati potrebnim znanjima o ekonomskoj sadržajnosti društva i društvenih odnosa antičkog doba, - Usvojiti potrebna znanja o strukturi društva na bosanskohercegovačkim prostorima u vrijeme antike, - Ovladati potrebnim znanjima o procesu romanizacije ondašnjeg stanovništva na bosanskohercegovačkim prostorima, - Usvojiti potrebna znanja o urbano-ruralnoj strukturi stanovništva na bosanskohercegovačkim prostorima, naseljima, rudarskim kolonijama, bosanskim katunima i položaju seljaštva u srednjovjekovnom bosanskom društvu, - Ospozobiti studente za znanstveno razumjevanje složene strukture multilateralnog karaktera društva na bosanskohercegovačkim prostorima u vrijeme antike, - Ospozobiti studente za prezentiranje autentičnih društveno-ekonomskih, kulturno-tradicijskih i historijskih karakteristika ukupne strukture i fizionomije antičkog društva na bosanskohercegovačkim prostorima s ciljem da se razumije historijski kontinuitet i autohtonost ovovremenog bosanskohercegovačkog društva kao društveno-historijske pojave sui-generis, - Ospozobiti studente za istraživački rad iz starovjekovne historije s aspekta socioloških istraživanja. 	
OČEKIVANE RAZVOJNE SPOSOBNOSTI/KOMPETENCIJE STUDENATA	
<p>Na kraju kursa <i>uspješni studenti</i>, koji su tokom čitavog nastavnog perioda kontinuirano obavljali svoje obaveze, trebali bi biti osposobljeni da samostalno konceptualiziraju istraživački projekat iz područja starovjekovne historije, pravilno izaberu i realiziraju odgovarajuće istraživačke probleme i metode, artikulišu generalnu i pomoćne hipoteze, primijene odgovarajuće tehnike obrade podataka te samostalno interpretiraju dobijene rezultate i napišu izvještaj za naučni časopis.</p>	

NASTAVNE METODE KURSA															
U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja očekivanih ciljeva kursa i kompetencija studenata na kraju semestra na kursu se koriste različite nastavne metode: - predavanja, - konsultacije, - individualni projekti.															
METODE PROVJERE ZNANJA															
Završni ispit se sastoji iz pismenog i usmenog dijela. Pismeni dio ispita se sastoji od izrade pristupnog istraživačkog rada (usmjerenog na određeni problem) u kojem student treba da pokaže sposobnosti pravilnog prosudjivanja i tumačenja društva i društvenih odnosa na bosanskohercegovačkim prostorima u rimsko doba. Usredni dio ispita se sastoji iz prezentacije pristupnog rada i razgovora o glavnim pitanjima i konceptima aktueliziranim u radu.															
SISTEM BODOVANJA															
Maksimalan broj bodova se dobija sumiranjem maksimalno mogućeg broja bodova definiranih za svaki kriterij pojedinačno u toku semestra.															
<table border="1"> <thead> <tr> <th>R. BR.</th> <th>KRITERIJI OCJENJVANJA</th> <th>BODOVI</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prisustvo i aktivnost na predavanjima i vježbama</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Pristupni rad</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Usredni dio završnog ispita</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td align="right" colspan="2">UKUPNO</td><td>100</td></tr> </tbody> </table>	R. BR.	KRITERIJI OCJENJVANJA	BODOVI	1.	Prisustvo i aktivnost na predavanjima i vježbama	30	2.	Pristupni rad	30	3.	Usredni dio završnog ispita	40	UKUPNO		100
R. BR.	KRITERIJI OCJENJVANJA	BODOVI													
1.	Prisustvo i aktivnost na predavanjima i vježbama	30													
2.	Pristupni rad	30													
3.	Usredni dio završnog ispita	40													
UKUPNO		100													
SISTEM OCJENJVANJA															
51- 60 bodova – ocjena 6 (E) 61- 70 bodova – ocjena 7 (D) 71- 80 bodova – ocjena 8 (C) 81- 90 bodova – ocjena 9 (B) 91- 100 bodova – ocjena 10 (A)															

11. 8. Etnostruktura stanovništva

UNIVERZITET U TUZLI

FILOZOFSKI FAKULTET

NASTAVNI PROGRAM PREDMETA/KURSA:

Etnostruktura stanovništva

FAKULTET	Filozofski
KATEDRA	Historija
SMJER	Historija
ODSJEK	Historija
ETSC	7

SEDMIČNI BROJ SATI U SEMESTRU

Predavanja	2
Auditorne vježbe	0
Eksperimentalne vježbe	
NASTAVNIK	Prof. dr Salih Kulenović, emeritus
ASISTENT	
INTERESNA GRUPA	Studenti prve godine doktorskog studija
KONSULTACIJE	Utorak od 11:00 do 13:00 i četvrtak od 10:00 do 12:00 sati
DODATNE INFORMACIJE U VEZI KURSA	Po dogovoru
Adresa fakulteta	T. Markovića br. 1. Tuzla
Telefon	387 /0/61 13 67 37.
Fax	Fax: 387 /0/35 30 63 31.
Telefon (kancelarija)	Fax: 387 /0/35 30 63 31.
Web strana fakulteta	http://webmail.untz.ba .
Web strana nastavnog kursa	http://webmail.untz.ba .

PREPORUČENA LITERATURA

b) Obvezna literatura:

- A. Benac, *Prediliri, Protoiliri i Prailiri*, Simpozijum o teritorijalnom i hronološkom razgraničenju Ilira u praistorijsko doba, Sarajevo 1964.
- Grupa autora, *Kulturna istorija Bosne i Hercegovine*, Sarajevo 1984.
- G. Novak, *Topografija i etnografija rimske provincije Dalmacije*, Nastavni vjesnik, Zagreb 1948.
- I. Bojanovski, *Bosna i Hercegovina u antičko doba*, Sarajevo 1988.
- D. Rendić-Miočević, *Problemi romanizacije Ilira s osobitom obzirom na kultove i onomastiku*,

b) Dopunska literatura:

- Arheloški leksikon Bosne i Hercegovine, tom I-III, Sarajevo 1988.
- G. Novak, *Prošlost Dalmacije*, Zagreb 1944.
- A. Stipčević, *Iliri*, Zagreb 1991.
- M. Garašanin, *Arheološki prilozi problemu velike egejske seobe*, Diadora, 2/1960-1961.
- J. Wilkes, *Iliri*, (prijevod sa engleskog), Split 2001.
- B. Gavela, *Keltske migracije na Balkanu, putevi i komunikacije na Balkanu*, Beograd 1980.
- M. Ljubinković, *Ka problemu kontinuiteta Iliri-Sloveni*, Simpozijum «Predslavenski etnički elementi na Balkanu u etnogenezi južnih Slavena,

Sarajevo 1967. - B. Omerčević, <i>Bosna i Hercegovina u vrijeme kasne antike</i> , Tuzla 2010.	Sarajevo 1969. - E. Imamović, <i>Antički kulni i votivni spomenici na području Bosne i Hercegovine</i> , Sarajevo 1977.
PREDUSLOVI	Nema posebnih preduslova za pohađanje ovog kursa.
SADRŽAJ KURSA	
<p>Etnička slika bosanskohercegovačkih prostora u predrimsko doba:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Iliri, c) Kelti. <p>Etnička slika bosanskohercegovačkih prostora u rimsko doba:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Italici, b) Grci, c) Egipćani, d) Sirijsci, e) Iranci. <p>Prodor Gota nabosanskohercegovačke prostore</p> <p>Odnosi između etničkih skupina</p> <p>Kultурне osobenosti prisutnih etnosa na bosanskohercegovačkim prostorima</p>	
CILJEVI KURSA	
<ul style="list-style-type: none"> - Usvojiti osnovna znanja o etničkoj slici stanovništva na bosanskohercegovačkim prostorima u predrimsko doba, - Usvojiti potrebna znanja o etničkoj slici stanovništva na bosanskohercegovačkim prostorima u rimsko doba, - Ovladati potrebnim znanjima o kolonizaciji bosanskohercegovačkih prostora u rimsko doba, - Usvojiti potrebna znanja o urbanizaciji bosanskohercegovačkih prostora, - Ovladati potrebnim znanjima o romanizaciji starosjedilačkog bosanskohercegovačkog stanovništva, - Ospoznati studente za istraživački rad iz historije starog vijeka kroz prizmu istraživanja, proučavanja i poimanja etničke slike ondašnjeg stanovništva. 	
OČEKIVANE RAZVOJNE SPOSOBNOSTI/KOMPETENCIJE STUDENATA	
Na kraju kursa <i>uspješni studenti</i> , koji su tokom čitavog nastavnog perioda kontinuirano obavljali svoje obaveze, trebali bi biti osposobljeni da samostalno konceptualiziraju istraživački projekat iz područja starovjekovne historije, pravilno izabere i realiziraju odgovarajuće istraživačke probleme i metode, artikulišu generalnu i pomoćne hipoteze, primijene odgovarajuće tehnike obrade podataka te samostalno interpretiraju dobijene rezultate i napišu izvještaj za naučni časopis.	
NASTAVNE METODE KURSA	
U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja očekivanih ciljeva kursa i kompetencija studenata na kraju semestra na kursu se koriste različite nastavne metode:	
<ul style="list-style-type: none"> - predavanja, - konsultacije, - individualni projekti. 	
METODE PROVJERE ZNANJA	

Završni ispit se sastoji iz pismenog i usmenog dijela.

Pismeni dio ispita se sastoji od izrade pristupnog istraživačkog rada (usmjerenog na određeni problem) u kojem student treba da iskaže svoje sposobnosti u pogledu shvatanja etnostrukture stanovništva na bosanskohercegovačkim prostorima u rimsko doba.

Usmeni dio ispita se sastoji iz prezentacije pristupnog rada i razgovora o glavnim pitanjima i konceptima aktueliziranim u radu.

SISTEM BODOVANJA

Maksimalan broj bodova se dobija sumiranjem maksimalno mogućeg broja bodova definiranih za svaki kriterij pojedinačno u toku semestra.

R. BR.	KRITERIJI OCJENJVANJA	BODOVI
1.	Prisustvo i aktivnost na predavanjima i vježbama	30
2.	Pristupni rad	30
3.	Usmeni dio završnog ispita	40
UKUPNO		100

SISTEM OCJENJVANJA

51- 60 bodova – ocjena 6 (E)

61- 70 bodova – ocjena 7 (D)

71- 80 bodova – ocjena 8 (C)

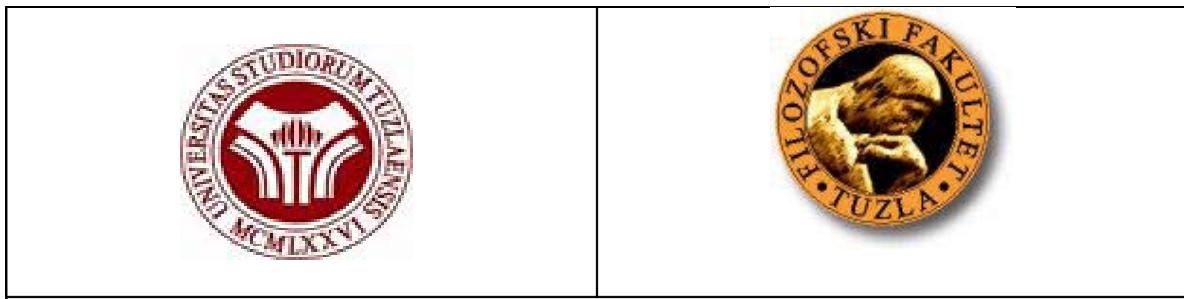
81- 90 bodova – ocjena 9 (B)

91- 100 bodova – ocjena 10 (A)

11. 9. Kulturna baština iz rimskog doba na bosanskohercegovačkim prostorima

UNIVERZITET U TUZLI

FILOZOFSKI FAKULTET

**NASTAVNI PROGRAM PREDMETA/KURSA:
Kulturna baština iz rimskog doba na
bosanskohercegovačkim prostorima**

FAKULTET	Filozofski
KATEDRA	Historija
SMJER	Historija
ODSJEK	Historija
ETSC	7

SEDMIČNI BROJ SATI U SEMESTRU

Predavanja	2
Auditorne vježbe	0
Eksperimentalne vježbe	
NASTAVNIK	Prof. dr Midhat Kozličić, red. prof.
ASISTENT	
INTERESNA GRUPA	Studenti prve godine doktorskog studija
KONSULTACIJE	Po dogovoru
DODATNE INFORMACIJE U VEZI KURSA	
Adresa fakulteta	T. Markovića br. 1. Tuzla
Telefon	387 /0/61 13 67 37.
Fax	Fax: 387 /0/35 30 63 31.
Telefon (kancelarija)	Fax: 387 /0/35 30 63 31.
Web strana fakulteta	http://webmail.untz.ba .
Web strana nastavnog kursa	http://webmail.untz.ba .

PREPORUČENA LITERATURA

<p><i>c) Obvezna literatura:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - G. Novak, <i>Prošlost Dalmacije</i>, Zagreb 1944. - Grupa autora, <i>Kulturna istorija Bosne i Hercegovine</i>, Sarajevo 1984. - I. Bojanovski, <i>Bosna i Hercegovina u antičko doba</i>, Sarajevo 1988. - B. Omerčević, <i>Bosna i Hercegovina u vrijeme kasne antike</i>, Tuzla 2010. - E. Pašalić, <i>Antička naselja i komunikacije u Bosni i Hercegovini</i>, Sarajevo 1960. - E. Imamović, <i>Antički kultni i votivni spomenici na području Bosne i Hercegovine</i>, Sarajevo 1977. - Đ. Basler, <i>Arhitektura kasnoantičkog doba u Bosni i Hercegovini</i>, Sarajevo 1972. - Đ. Basler, <i>Kršćanska arheologija</i>, Mostar 1986. 	<p><i>b) Dopunska literatura:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Arheloški leksikon Bosne i Hercegovine, tom I-III, Sarajevo 1988. - E. Imamović, <i>Srebrenica i okolica u rimsko doba</i>, ČIG, Tuzla XVII/2002. - V. Paškvalin, <i>Kultovi u antičko doba na području Bosne i Hercegovine</i>, Glasnik Zemaljskog muzeja (GZM), XVIII/1963. - V. Paškvalin, <i>Kršćanstvo kasne antike u zaleđu Salone i Narone</i>, Sarajevo 2003. - K. Patsch, <i>Grčki novci bosansko-hercegovačkog zemaljskog muzeja</i>, GZM, Sarajevo VI/1894, knj. 1, str. 167-187.
--	--

- Ć. Truhelka, <i>Starokršćanska arheologija</i> , Zagreb 1931.	
PREDUSLOVI	Nema posebnih preduslova za pohađanje ovog kursa.
SADRŽAJ KURSA	
<p>Pojmovno određenje kulture antičkog doba, Osnovne karakteristike kulturne baštine, Kulturna baština na bosanskohercegovačkim prostorima iz rimskog doba, Epigrafski spomenici, Numizmatički spomenici, Arhitektura spomenika graditeljstva, Nadgrobni spomenici, Vjerski život, Običaji, Odijevanje, Umjetnost.</p>	
CILJEVI KURSA	
<ul style="list-style-type: none"> - Usvojiti osnovna znanja o kulturi antičkog doba, - Usvojiti potrebna znanja o osnovnim karakteristikama kulturne baštine, - Ovladati potrebnim znanjima o kulturnom nasljeđu na bosanskohercegovačkim prostorima iz rimskog doba, - Usvojiti potrebna znanja o epigrafskim i numizmatičkim spomenicima, - Ovladati potrebnim znanjima o graditeljskim spomenicima, - Usvojiti potrebna znanja o vjerskom životu, umjetnosti, običajima itd., - Osposobiti studente za istraživački rad iz historije starog vijeka kroz prizmu istraživanja, proučavanja i poimanja kulturne baštine na bosanskohercegovačkim prostorima iz antičkog (rimskog) doba. 	
OČEKIVANE RAZVOJNE SPOSOBNOSTI/KOMPETENCIJE STUDENATA	
<p>Na kraju kursa <i>uspješni studenti</i>, koji su tokom čitavog nastavnog perioda kontinuirano obavljali svoje obaveze, trebali bi biti osposobljeni da samostalno konceptualiziraju istraživački projekat iz područja starovjekovne historije, pravilno izaberu i realiziraju odgovarajuće istraživačke probleme i metode, artikulišu generalnu i pomoćne hipoteze, primijene odgovarajuće tehnike obrade podataka te samostalno interpretiraju dobijene rezultate i napišu izvještaj za naučni časopis.</p>	
NASTAVNE METODE KURSA	
<p>U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja očekivanih ciljeva kursa i kompetencija studenata na kraju semestra na kursu se koriste različite nastavne metode:</p> <ul style="list-style-type: none"> - predavanja, - konsultacije, - individualni projekti. 	
METODE PROVJERE ZNANJA	

Završni ispit se sastoji iz pismenog i usmenog dijela.
 Pismeni dio ispita se sastoji od izrade pristupnog istraživačkog rada (usmjerenog na određeni problem) u kojem student treba sposobnosti pravilnog shvatanja i tumačenja kulture i njenih tekovina iz rimskog perioda koje su karakteristične za bosanskohercegovačke prostore.
 Usmeni dio ispita se sastoji iz prezentacije pristupnog rada i razgovora o glavnim pitanjima i konceptima aktueliziranim u radu.

SISTEM BODOVANJA

Maksimalan broj bodova se dobija sumiranjem maksimalno mogućeg broja bodova definiranih za svaki kriterij pojedinačno u toku semestra.

R. BR.	KRITERIJI OCJENJIVANJA	BODOVI
1.	Prisustvo i aktivnost na predavanjima i vježbama	30
2.	Pristupni rad	30
3.	Usmeni dio završnog ispita	40
UKUPNO		100

SISTEM OCJENJIVANJA

- 51- 60 bodova – ocjena 6 (E)
- 61- 70 bodova – ocjena 7 (D)
- 71- 80 bodova – ocjena 8 (C)
- 81- 90 bodova – ocjena 9 (B)
- 91- 100 bodova – ocjena 10 (A)